

Europoseł
Zbigniew Kuźmiuk
w Radzynie

STR. 5

Inspiracje Radzynie
w Galerii na Płocie

STR. 6

Inauguracja Muzeum
Żołnierzy Wyklętych

STR. 14

BIULETYN INFORMACYJNY MIASTA

Radzyń

Nr 9 (56) 28 maja 2018 r.

ISSN 2450-1506

ZAPRASZAMY NA OBCHODY

550-lecia RADZYNIA PODLASKIEGO

Fot. Karol Niewęgowski

550
550 LAT
RADZYNIA
PODLASKIEGO

Od początku roku świętujemy 550-lecie naszego miasta. Jednak kulminacja obchodów jeszcze przed nami. Na s. 16 przypominamy kalendarium najważniejszych imprez.

Pozytywna opinia RIO o wykonaniu budżetu Miasta w 2017 r.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie Zespół w Białej Podlaskiej pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie Burmistrza Miasta Radzyń Podlaski z wykonania budżetu na 2017 rok. Pozytywną ocenę wydała również w sprawie wniosku Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Radzyń Podlaski o udzielenie absolutorium Burmistrzowi Miasta z tytułu wykonania budżetu za 2017 r.

ciąg dalszy na str. 2

W Radzynie będą 3 odrębne Przedszkola Miejskie

Podczas nadzwyczajnej sesji Rady Miasta, która odbyła się 17 maja, radni podjęli uchwałę o przekształceniu Przedszkola Miejskiego w trzy odrębne placówki. - Pracownicy mogą czuć się bezpieczni, nie będzie redukcji etatów, a dzieci nie odczują żadnych zmian (...) - informował burmistrz Jerzy Rębek.

ciąg dalszy na str. 2

Książniczki na ulicach Radzyna

Miejska Biblioteka Publiczna im. Zenona Przesmyckiego w Radzynie Podlaskim zamontowała drewniane budki w kształcie pałacu, tzw. „Książniczki” w sześciu miejscach na terenie miasta.

ciąg dalszy na str. 9

JAK SEGREGOWAĆ ODPADY w Radzynie Podlaskim?

PAPIER worek/pojemnik niebieski	METALE I TWORZYWA SZTUCZNE worek/pojemnik żółty	SZKŁO worek/ pojemnik zielony	BIO worek/pojemnik brązowy	POZOSTAŁE ZBIERANE SELEKTYWNIE worek/pojemnik szary
<ul style="list-style-type: none"> opakowania z papieru i tektury gazety, czasopisma i ulotki zeszyty papier biurowy 	<ul style="list-style-type: none"> butelki plastikowe nakrętki, kapsle i zakrętki od słoików (plastikowe, aluminiowe i metalowe) plastikowe opakowania, torebki foliowe kartony po mleku/sokach puszki po żywności folia aluminiowa opakowania pod środkami czystości, kosmetykach 	<ul style="list-style-type: none"> butelki po napojach i żywności słoiki szklane opakowania po kosmetykach 	<ul style="list-style-type: none"> nienadające się do spożycia warzywa i owoce obierki z owoców i warzyw przeterminowana żywność resztki niespożytych potraw fusy z kawy i herbaty wraz z saszetkami i filtrami do ich parzenia zamoczony lub zatłuszczony papier opakowaniowy np. po masle, wędlinach zawilgocone ręczniki papierowe drewniane opakowania np. łubianki po owocach olej jadalny odchody zwierząt domowych ze ściółką tj. odchody psa, kota, chomika itd. rośliny i ziemia skoszona trawa liście i gałęzie kwiaty i rośliny doniczkowe wraz z ziemią ociosane karpys trociny elementy drewniane niemalowane, nieimpregnowane środkami chemicznymi i niezawierające elementów metalowych np. łubianki, kosze wiklinowe itd. 	<ul style="list-style-type: none"> obuwie i tekstylia odpady higieniczne (pampersy, kobiece artykuły higieniczne, zużyte ręczniki papierowe i chusteczki higieniczne) jednorazowe maszynki do golenia opakowania po lakierach do paznokci opakowania po aerozolach zapełnione worki z odkurzaczy zabawki, porcelana, ceramika (np. talerze, doniczki, kubki) lustra, szkło kryształowe szklanki kaganki z cementarzu niedopałki papierosów sznurki, wstążki, zużyta wata, waciki inne wyżej niewymienione z wyjątkiem odpadów niebezpiecznych zbieranych w PSZOK oraz odpadów wchodzących w skład innych frakcji selektywnie zebranych

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Kockiej 25 w Radzynie Podlaskim:

- żarówki, świetlówki, lampy fluorescencyjne
- przeterminowane i zbędne leki oraz opakowania po nich, środki niezbędne do ich użycia, np. strzykawki i igły
- chemikalia i opakowania po nich, zawierające niebezpieczne substancje
- środki ochrony roślin, nawozach i opakowania po nich
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny
- gruzy z rozbiórek i remontów (bez odpadów zawierających azbest)
- styropian
- szkło okienne
- zużyte oleje i smary
- resztki farb, rozpuszczalników i lakierów
- odpady wielkogabarytowe
- zużyte opony i dętki
- zużyte baterie i akumulatory
- tusze do drukarek i tonery
- papa

URZĄD MIASTA
RADZYŃ PODLASKI
www.radzyn-podl.pl

Szersze informacje można uzyskać na stronie internetowej
Urzędu Miasta Radzyń Podlaski: www.radzyn-podl.pl
oraz pod nr telefonu (83) 351-24-67

ZAPRASZAMY NA SPOTKANIE Z 11-LETNIM PODRÓŻNIKIEM I BLOGEREM **SZYMONEM RADZIMIERSKIM**

PT. „ETIOPIA. U STÓP GÓRY OGNIĄ”

3 NIEDZIELA CZERWCA 2018 GODZ. 15:00

SKOŁA PODSTAWOWA NR 1 W RADZYNI PODLASKIM (UL. JANA PAWŁA II 25)

PODZAS SPOTKANIA MOŻLIWOŚĆ NABYCIA KSIĄŻEK WRAZ Z ODDYKĄ AUTORA

O GODZ. 14.00 ZAPRASZAMY NA SKWER PODRÓŻNIKÓW W RADZYNI PODLASKIM, GDZIE SZYMON UROCYŚCIE ODSŁONI SWOJĄ TABLICZKĘ

XV OLIMPIADA PRZEDSZKOLAKÓW

30 MAJA, GODZ. 13.00

BOISKO TRAWIASTE W PARKU MIEJSKIM
(W RAZIE ZŁEJ POGODY TERMIN REZERWOWY 8 CZERWCA 2018)

PROGRAM

13.00 - SYMBOLICZNE PRZEKAZANIE DZIECIOM KLUCZY DO MIASTA PRZEZ BURMISTRZĄ (DZIEDZINIEC PAŁACU POTOCKICH)

13.15 - UROCZYSTY PRZEMARSZ NA BOISKO TRAWIASTE W PARKU MIEJSKIM

13.30- 15.30 - ZAWODY (KONKURENCJE: SKOCZNE, RZUTNE, SPRAWNOŚCIOWE, ORIENTACYJNE, ZRĘCZNOŚCIOWE)

W IMPREZIE MOGĄ BRAĆ UDZIAŁ WSZYSTKIE DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM POD OPIEKĄ OSÓB DOROŚLYCH. WSZYSTKIM UCZESTNIKOM ORGANIZATORZY ZAPEWNIĄ DYPLOMY ORAZ DROBNE UPOMINKI.

www.radzyn-podl.pl

BIULETYN INFORMACYJNY MIASTA **RADZYŃ**

jest dwutygodnikiem bezpłatnym ukazującym się na terenie miasta Radzyń Podlaski.

Wydawca: Miasto Radzyń Podlaski, ul. Warszawska 32, 21-300 Radzyń Podlaski

Adres redakcji: Urząd Miasta, ul. Warszawska 32, pok. 17 b, tel. 83 - 351-24-94,

e-mail: redakcja@radzyn-podl.pl

[facebook.com/UrzedMiastaRadzynPodlaski](https://www.facebook.com/UrzedMiastaRadzynPodlaski)

Redaktor naczelny: Anna Wasak

Zespół: Karol Niewęglowski (reporter), Marek Topyta (sport)

UWAGA!!!

Możemy łatwo zaoszczędzić duże pieniądze! Wystarczy **papier i makulaturę** wrzucać do oddzielnego pojemnika na odpady komunalne, a **plastik i metal** – do oddzielnego.

Odbiór 1 tony papieru to koszt tylko **27 zł**

Odbiór 1 tony opakowań metalowych i z tworzyw sztucznych to też tylko **27 zł**

Ale gdy papier wrzucimy do jednego pojemnika z opakowaniami plastikowymi i metalowymi odbiór 1 tony będzie kosztował aż

356 zł!!!

Strata na jednej tonie źle posegregowanych odpadów to zatem aż **329 zł!!!**
Z powodu zwykłej nieuwagi czy niefrasobliwości możemy jako miasto ponieść kolosalne straty!

Dlaczego?

Od 1 stycznia 2018 r. w całym kraju ustawowo zmienione zostały zasady segregacji odpadów.

Przed 1 stycznia 2018 mieliśmy frakcję opakowań suchych, do której zaliczane były: papier, plastik i metal. Obecnie te same odpady powinny być segregowane na dwie osobne frakcje:

1. papier; 2. metale i tworzywa sztuczne

Mamy więc teraz w sumie 5 frakcji odpadów:

PAPIER

METALE I TWORZYWA SZTUCZNE

SZKŁO

ODPADY BIODEGRADOWALNE

POZOSTAŁE ZBIERANE SELEKTYWNIE

ŹLE POSEGREGOWANE FRAKCJE ODPADÓW SEGREGOWANYCH SĄ ODBIERANE JAKO ODPADY NIESEGREGOWANE, CO WIĄŻE SIĘ Z WIĘKSZYMI KOSZTAMI DLA MIASTA.

TONA ODPADÓW NIESEGREGOWANYCH KOSZTUJE 356,40 ZŁ

DLA PORÓWNANIA NP. TONA ODPADÓW FRAKCJI METALE I TWORZYWA SZTUCZNE TO KOSZT 27 ZŁ ZA TONĘ

**PROSIMY MIESZKAŃCÓW RADZYŃIA O PRAWIDŁOWĄ SEGREGACJĘ ODPADÓW
- TO LEŻY W INTERESIE NAS WSZYSTKICH!!!!**

Pieniądze na projekt renowacji dziedzińca pałacowego

Na nadzwyczajnej sesji Rady Miasta 17 maja radni przyjęli uchwałę, która pozwoli wygospodarować środki na opracowanie projektu zagospodarowania dziedzińca pałacowego.

O kwotę 32 tys. zł zostały zmniejszone wydatki bieżące na rzecz wydatków majątkowych. Pieniądze zostaną przeznaczone na opracowanie projektu technicznego. Jak informował burmistrz Jerzy Rębek, koncepcja zagospodarowania dziedzińca została zlecona jeszcze w latach 90 i została wykonana w roku 1994. Miasto nawiązało kontakt z autorką tej koncepcji – architekt Agnieszką Dudą z Białegostoku, która dokona opracowania projektu technicznego ze wszystkimi szczegółami (oświetlenie i odwodnienie dziedzińca pałacowego, nawodnienia trawników, przebudowa kanalizacji sanitarnej, przebudowa wodociągów).

Miasto planuje, że środki na ten cel będą pochodziły z tzw. Funduszy Norweskich. - Właśnie otrzymałem informację, że nabór wniosków odbędzie się na przełomie roku 2018/2019. Mam nadzieję, że będziemy mogli ubiegać się o dotację, która będzie stanowiła 85% wartości całego przedsięwzięcia – informował Jerzy Rębek. Dodął, że z tych środków będą również remontowane mury oporowe oraz Oranżeria.

AW

Cezary Czarniak dyrektorem Szkoły Podstawowej nr 2

Konkursy na dyrektorów radzyńskich szkół podstawowych zostały przeprowadzone 22 maja.

Na stanowisko każdej z placówek wpłynęła jedna oferta. Złożyli je dotychczasowi dyrektorzy placówek – Danuta Bukryj-Pałka oraz Cezary Czarniak.

W wyniku konkursu w Szkole Podstawowej nr 1 nie wyłoniono dyrektora, dyrektorem Szkoły Podstawowej nr 2 pozostanie Cezary Czarniak.

AW

Pozytywna opinia RIO o wykonaniu budżetu Miasta w 2017 r.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie Zespół w Białej Podlaskiej pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie Burmistrza Miasta Radzyń Podlaski z wykonania budżetu na 2017 rok wraz z informacją o stanie mienia. Pozytywną ocenę wydała również w sprawie wniosku Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Radzyń Podlaski o udzielenie absolutorium Burmistrzowi Miasta z tytułu wykonania budżetu za 2017 r.

„Przedłożone roczne sprawozdanie z wykonania budżetu za 2017 r. daje podstawę do wydania o nim pozytywnej oceny” – czytamy w nadesłanej opinii. Pierwsza Uchwała RIO dotarła do UM 24 kwietnia, druga – 16 maja. Budżet na 2017 r. zamknął się niższym niż

planowany deficytem w wysokości 928 545,99 zł. Działalność bieżąca w roku budżetowym (tj. różnica między wykonanymi dochodami i wydatkami bieżącymi) zamknęła się nadwyżką operacyjną (wyższą od planowanej), co spełnia wymóg wynikający z art. 242 ustawy

o finansach publicznych. „W sprawozdaniu statystycznym Rb-28S nie ujawniono przekroczenia planu wydatków budżetowych ani też zaciągania zobowiązań, które stanowiłyby naruszenie dyscypliny finansów publicznych”. Na czerwcowej, absolutoryjnej

sesji Rady Miasta radni podejmą decyzję w sprawie udzielenia absolutorium Burmistrzowi Miasta Radzyń Podlaski za wykonanie budżetu.

Anna Wasak

W Radzynie będą 3 odrębne Przedszkola Miejskie

Podczas nadzwyczajnej sesji Rady Miasta, która odbyła się 17 maja, radni podjęli uchwałę o przekształceniu Przedszkola Miejskiego w trzy odrębne placówki. Ta decyzja jest konieczna ze względu na obowiązujące prawo.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i przedszkoli, przedszkole może mieć jedynie 6 oddziałów zamiejscowych. Tymczasem radzyńska placówka posiada ich aż

12. Z ustawy wynika więc konieczność podzielenia jednego przedszkola na trzy oddzielne jednostki. Na nadzwyczajnej sesji Rady Miasta, która odbyła się 17 maja, radni podjęli 3 uchwały dotyczące Przedszkola Miejskiego: o przekształceniu Przedszkola Miejskiego przy ul. Armii Krajowej 12 oraz utworzeniu Przedszkola Miejskiego nr 2 przy ul. Chmielowskiego 8 i Przedszkola Miejskiego nr 3 przy ul. Reja 2.

Przypomnijmy, że w listopadzie 2017 r. Rada Miasta podjęła uchwałę intencyjną w tej sprawie, kolejnym krokiem było skierowanie jej

do związków zawodowych i Kuratorium Oświaty celem uzyskania opinii. Do końca lutego zostali powiadomieni rodzice dzieci uczęszczających do placówki. Po dopełnieniu tych formalności możliwe było podjęcie uchwały o przekształceniu przedszkola.

- Pracownicy mogą czuć się bezpiecznie, nie będzie redukcji etatów, a dzieci nie odczują żadnych zmian, ponieważ pozostaną w dawnych placówkach i z tą samą kadrą profesjonalistów bardzo oddanych dzieciom. Czy będą zwiększone koszty? Oczywiście, trzeba się z tym liczyć,

choć trudno to teraz przesądzać. Każdy będzie miał prawo przystąpić do konkursu. Jeżeli dojdzie jakaś osoba z zewnątrz, to wiadomo, że koszt się zwiększy – informował burmistrz Jerzy Rębek.

Włodarz miasta dodał, że ze względu na duże zapotrzebowanie na miejsca w przedszkolach, rozbudowa miejskich przedszkoli musi nastąpić w 2019-2020 roku. - Nie zamierzamy przy tym rywalizować z przedszkolami niepublicznymi. Są one bardzo ważne dla zapewnienia miejsca w przedszkolu dla dzieci - mówił burmistrz. AW

Przetargi na prace renowacyjne kolejnych fragmentów Pałacu Potockich

Rozpoczęto się bezpośrednie przygotowanie do renowacji skrzydła zachodniego Pałacu Potockich łącznie z wieżą bramną. Przechodnie mogą zauważyć ustawione kontenery. Latem odnowiona zostanie również rzeźba z jeleniem, znajdująca się nad ryzalitem zachodniego skrzydła od strony dziedzińca.

Na sfinansowanie remontu elewacji Miasto przeznaczyło kwotę 1 969 390,47 zł, z czego 1,6 będzie pochodzić z budżetu państwa. Chodzi o pieniądze pozyskane staraniem parlamentarzystów - senatora Grzegorza Biereckiego i posła Janusza Szewczaka. Po otwarciu ofert okazało się, że wpłynęła jedna oferta złożona przez

JAR-BUD Firmę Remontowo-Budowlaną Jarosława Skwarka z Łukowa. Cena oferty brutto to 2 018 000 zł. Różnica zostanie pokryta z budżetu miasta.

Ta sama firma wykona renowację wieży bramnej w skrzydle zachodnim. Przetarg odbył się 13 kwietnia. JAR-BUD złożył jedyną ofertę o wartości 634 500 zł, a kwota przeznaczona na realizację wynosiła 636 3014,99.

Firma już się sprawdziła przy pracach związanych z pałacem, ponieważ w ubiegłym roku wykonała renowację pawilonu skrzydła wschodniego. W takiej samej kolorystyce co pawilon i elewacja północna (od parku) będzie wykonana renowacja skrzydła zachodniego.

Na przetarg na wykonanie zadania

„Konservacja kamiennych kompozycji rzeźbiarskich skrzydła zachodniego elewacji wschodniej pałacu – attyka, ryzalit środkowy” (rzeźba jelenia) przeznaczono 192 974,29 zł.

Do upływu terminu składania ofert, tj. do 10 maja oferty złożyło pięciu wykonawców, których propozycje cenowe są bardzo zróżnicowane: od 74 322,25 do 209 799,56 zł. AW

Europoseł Zbigniew Kuźmiuk w Radzynie o działaniach rządu

W każdej dziedzinie pozytywne efekty

- Pozyskanie pieniędzy przez kogoś z Prawa i Sprawiedliwości u marszałka pochodzącego z PSL-u graniczy z cudem! - powiedział m.in. poseł do Parlamentu Europejskiego Zbigniew Kuźmiuk. Europarlamentarzysta spotkał się w sobotę 12 maja z mieszkańcami Radzyna i ziemi radzyńskiej w ramach cyklu spotkań przedstawicieli parlamentu i rządu, odbywających się pod hasłem „Polska Jest Jedna”.

- To swoiste rozliczenie z dotychczasowych dokonań, realizowanych obietnic wyborczych – mówił europoseł. Część wystąpienia poświęcił także omówieniu planów na pozostałą część tej kadencji, które określa się jako „Piątka Morawieckiego”.

Pozytywne efekty w każdej dziedzinie życia

Zebranych powitał i gościa przedstawił szef struktur powiatowych PiS Jerzy Rębek. Podkreślił, że Europoseł jest doktorem nauk ekonomicznych, nauczycielem akademickim, przedsiębiorcą i działaczem politycznym PiS: - Miałem przyjemność współpracować z Panem Posłem, gdy sprawowałem mandat poselski w VII kadencji. W części pierwszej Zbigniew Kuźmiuk podkreślił, że do najważniejszych osiągnięć dwupółletnich rządów PiS należy **program 500+, obniżenie wieku emerytalnego, uszczelnienie systemu podatkowego, reforma sądownictwa oraz zahamowanie prywatyzacji w ochronie zdrowia.**

Na wstępie prelegent zaznaczył, że wielkim utrudnieniem w realizacji programu PiS jest totalna opozycja, której nie chodzi o zdrową krytykę rządu – co jest czymś normalnym w demokracji - ale która „popadła w swoistą histerię”. - **Totalną negację działań rządu uprawia nie tylko w kraju, ale i za granicą, a to ma negatywny wpływ na nasze relacje w Unii Europejskiej** - mówił Zbigniew Kuźmiuk. - Mimo to w każdej dziedzinie życia społecznego i gospodarczego dwa i pół roku rządów Zjednoczonej Prawicy odciśnieło pozytywne piętno.

Efekty 500+: likwidacja ubóstwa, przełom w demografii

Dwa przedsięwzięcia szczególnie ważne, które udało się zrealizować pomimo wysokich kosztów, to program Rodzina 500+ oraz obniżenie wieku emerytalnego.

- Sformułowany w 2014 r. program wsparcia rodzin 500+ jest kosztowny, w 2018 roku na jego realizację wydane zostaną 24 mld zł, ale ma

on charakter inwestycyjny, już się pokazało wiele pozytywnych skutków. Przede wszystkim **ogranicza, a nawet eliminuje ubóstwo w rodzinach.** Poza tym w jego efekcie już w 2017 roku nastąpił **przełom w demografii** – po raz pierwszy od wielu lat w Polsce zanotowano **dodatni przyrost naturalny** – wymieniał mówca. O tym, że był to efekt 500+ przekonują dane. GUS na 2017 rok przewidywał 340 tys. urodzeń, a okazało się że w ubiegłym roku przybyło nas 63 tys. więcej – było 403 tys. urodzin. Przypomniał wypowiedź D. Tuska, który ironicznie komentował plany PiS w 2014 r., mówiąc, że to dobry program, „sam by go wprowadził, gdyby mu PiS podpowiedział, gdzie są zakopane pieniądze na realizację”.

- Wówczas tylko się domyślaliśmy, gdzie są pieniądze „zakopane” i udało się je „odkopać” – do tego wątku europoseł wrócił w dalszym ciągu wystąpienia.

Powrót do niższego wieku emerytalnego: To się Polakom należało!

Jeśli chodzi o obniżenie wieku emerytalnego, Zbigniew Kuźmiuk skomentował: - **Polakom to się należało, bo zostali przez PO oszukani.** W kampanii z 2011 r. liderzy Platformy, na czele z prezydentem Komorowskim zaprzeczali, że podwyższą wiek emerytalny, a po wyborach – błyskawicznie, w ciągu 2 miesięcy, przy ogromnym sprzeciwie społecznym („Solidarność” zebrała 3 mln podpisów, które zostały

„przemielone”), wprowadzili rozwiązanie, przedłużające wiek emerytalny do 67 roku życia – mówił europoseł, podkreślając, że w przypadku rolników wiek emerytalny przedłużono o 12 lat dla kobiet i 7 dla mężczyzn – „a PSL się pod tym podpisał”.

Powrót do wieku emerytalnego sprzed rządów PO to koszt 10 mld zł.

W sumie te dwa programy kosztują 35 mld zł.

Pieniądze „odkopane” dzięki uszczelnieniu systemu podatkowego. „Znamy te numery!”

- Realizujemy je bez zwiększenia deficytu, z dochodów, które udaje się zebrać w wyniku uszczelnienia systemu podatkowego – informował poseł do Parlamentu Europejskiego. W 2017 r. z uszczelnienia VAT wpłynęło do budżetu 30,2 mld zł więcej niż w latach rządów Platformy i PSL, kiedy rocznie z VAT-u uzyskiwano 120 mld zł, w 2017 było to 156,8 mld, w 2018 zaplanowane 168 mld. - Nie było to łatwe do osiągnięcia, wymagało zmian w aparacie skarbowym i służbach celnych, wprowadzenia przez ministra sprawiedliwości drakońskich kar za wyłudzenie podatku VAT. Wprowadzenie fałszywych faktur o wartości 10 mln zł traktowane jest jako **zbrodnia podatkowa, co zagrożone jest karą do 25 lat więzienia oraz rozszerzoną konfiskatą mienia** (także tego, co przestępca przepisał na rodzinę itd.) - mówił Zbigniew Kuźmiuk. Zapowiedział, że uszczelnienia będą kontynuowane, spotęgują się działania w zakresie podatku dochodowego. Przypomniał, że Ministerstwo Finansów opublikowało listę firm, które mają dochód powyżej 50 mld euro. W czołówce są **firmy z sektora ubezpieczeniowego, handlowego, farmaceutycznego, mające obroty w wysokości kilkunastu miliardów rocznie, a wykazują straty.** W związku z tym nie płacą w Polsce podatku dochodowego i dodatkowo przez 5 lat mogą sobie odbierać stratę. - **Służby skarbowe wezmą się za tych największych poten-**

tatów, którzy mieli tu eldorado. Zdziwiał, że firma handlowa, która co rok powiększa sieć o kilkadziesiąt obiektów jednocześnie z roku na rok generuje coraz większą stratę. Nikt dotychczas nie zadawał takich pytań, my je zadajemy i już są pierwsze wyniki - wyższe o 4 mld zł wpływy z podatku dochodowego – informował europoseł. Powiedział również o wprowadzeniu **klauzuli zakazu unikania opodatkowania.** O co chodzi? Podał przykład podwyższania kosztów w Polsce. - Firma-córka płaci zagranicznej firmie -matce 1 mld zł za znak firmowy. W ten sposób zysk, który powstał w Polsce, jest wyprowadzany do kraju macierzystego firmy. Znamy te numery!

Dalej prelegent mówił o **reformie wymiaru sprawiedliwości oraz edukacji, zastopowaniu prywatyzacji w służbie zdrowia, wsparciu dla rolnictwa, programie dla osób starszych 75+.** - W każdej dziedzinie mamy daleko idące zmiany – podsumował tę część wystąpienia europoseł Zbigniew Kuźmiuk.

Działania dla rodzin, przedsiębiorców i samorządów

Jeśli chodzi o plany rządu na kolejne miesiące, europoseł omówił 3 obszary dalszych zmian. Pierwszy to dalsze wsparcie rodziny. **Przypomniał program 300+ dla uczniów, premie dla matek, które urodzą drugie dziecko do dwóch lat po pierwszym, wreszcie program Mama +, przewidujący m.in. minimalną emeryturę dla kobiet, które urodziły minimum czwórkę dzieci (nawet jeśli nie pracowały).**

Dla przedsiębiorców rząd wprowadzi również zmiany, które ułatwią powstawanie i funkcjonowanie małych firm, m.in. **obniżki podatku CIT (z 15 do 9%), mały ZUS, ulga na start** - dla rozpoczynających działalność przedsiębiorców: zwolnienie z płacenia składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne przez pierwszych 6 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej.

Do samorządów skierowany jest program rozwoju dróg lokalnych. W tym roku podwyższone zostały nakłady na drogi lokalne z 800 mln do 1,3 mld zł, w 2 kolejnych latach będzie specjalny fundusz 5 mld zł. Poseł Zbigniew Kuźmiuk podkreślił, że zaletą programu jest prostszy system pozyskiwania pieniędzy - nie taki jak z Unii Europejskiej. - Jesteśmy tu dalecy od polityki. Wiemy, jak polityka funkcjonuje w samorządach wojewódzkich (Urzędach Marszałkowskich). Sam pochodzę z województwa, gdzie **pozyskanie pieniędzy przez kogoś z Prawa i Sprawiedliwości u marszałka pochodzącego z PSL-u graniczy z cudem!** Te pieniądze będą szły przez wojewodów - więc można się spodziewać, że niezależnie od opcji politycznych każda gmina będzie miała prawo do przynajmniej jednego projektu drogowego. Po wystąpieniu parlamentarzysty przybyli na spotkanie zadali mu szereg pytań, mówiono m.in. o problemach sadowników, powrócono do tematu rozwoju dróg lokalnych, wsparcia dla matek z rodzin wielodzietnych.

Anna Wasak

Noc Muzeów w Radzynie

Inauguracja Muzeum Żołnierzy Wyklętych

- To historyczna chwila. Rozpoczynamy proces tworzenia w Radzynie Muzeum Żołnierzy Wyklętych - Miejsca Pamięci Ofiar Gestapo i Urzędu Bezpieczeństwa - powiedział Robert Mazurek - dyrektor Radzyńskiego Ośrodka Kultury, inaugurując w sobotę 19 maja Noc Muzeów. W tym dniu udostępniona została do zwiedzania cela nr 6 budynku byłego aresztu śledczego Gestapo i UB w Radzynie przy ul. Warszawskiej 5A.

Na uroczystość przybyli przedstawiciele władz Radzyna Podlaskiego z burmistrzem Jerzym Rębkiem i przewodniczącym Rady Miasta Adamem Adamskim, dr Dariusz Magier, Kamil Paszkowski - przedstawiciel senatora Grzegorza Biereckiego oraz ks. kan. Andrzej Kieliszek proboszcz parafii pw. Świętej Trójcy, na terenie której znajduje się budynek.

70 lat starań

Dariusz Magier przypomniał o inicjatywach podejmowanych przez prawie 70 lat w celu utworzenia tu miejsca pamięci. - Już w 1946 roku Polski Związek Byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych złożył do Urzędu Miasta wniosek, aby stworzyć tu muzeum. Z oczywistych względów nie mogło to zostać zrealizowane - mówił D. Magier. - Po katowni socjalizmu narodowego kontynuował działalność socjalizm międzynarodowy, po 1956 roku zainstalowała się tu Milicja Obywatelska, potem Policja. Dopiero po wyjściu stąd Policji można było pomyśleć o przeznaczeniu tego miejsca na upamiętnienie ofiar dwóch totalitaryzmów. W 2007 r. zwróciłem się do ówczesnego burmistrza z prośbą, aby przekazał to miejsce Radzyńskiemu Stowarzyszeniu Inicjatyw Lokalnych, jednak nie spotkało się to z entuzjazmem. Po ostatnich wyborach, czując koniunkturę Zrzeszenie Wolność i Niezawisłość zwróciło się z wnioskiem o stworzenie tu muzeum, jednocześnie pełniącego funkcję Miejsca Pamięci Ofiar Gestapo i Urzędu Bezpieczeństwa.

Odkłamywanie historii

Burmistrz Miasta Radzyń Podlaski Jerzy Rębek prezentował tablicę, która wisiała na budynku do końca lutego 2016 roku, a zawierała kłamliwy napis, jakoby przetrzymywani i mordowani byli tu jedynie więźniowie Gestapo. Tablicę tę przekazał tworzącemu się muzeum: - Po odejściu stąd jednego totalitaryzmu przyszedł drugi, komunistyczny i nastąpił dalszy ciąg

mordów. Dlatego przed dwoma laty zdemontowaliśmy tę tablicę, a na jej miejscu zawisła druga, która mówi pełną prawdę o tym miejscu. Dalszym ciągiem jest utworzenie tu muzeum i miejsca pamięci.

Dodał, że miejsce to budzi niezwykle emocje. - Gdy zrozumiemy historię tego miejsca, nie dopuścimy do tego, by pamięć o tych, co tu zostali pomordowani, została zatarta - mówił burmistrz Jerzy Rębek. - Ta ziemia kryje jeszcze wielkie tajemnice - dodał. - Podczas budowy osiedla Bulwary odkrywano wiele szczątków ludzkich. Dlatego czynimy starania, by stało się ono miejscem pamięci narodowej. Burmistrz odniósł się również do faktu, że w budynku znajdują się mieszkania socjalne.

- Mieszkają tu jeszcze lokatorzy. Tworzenie muzeum stało się możliwe, gdy niektórzy z nich opuścili to miejsce, odchodząc do lepszych warunków mieszkaniowych. Nie chcemy czynić nic, co by przypominało czasy minione, nie będzie wysiedlania na siłę. Gdy lokatorzy sami zechcą odejść, wówczas ten obiekt będzie mógł być wykorzystany w całości jako Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Miejsce Pamięci Narodowej.

Dodał, że wkrótce wyprowadzi się stąd druga rodzina, dlatego zasób muzeum będzie mógł być powiększony.

Następnie głos zabrał przedstawiciel senatora **Grzegorza Biereckiego**, który jak kilkakrotnie deklarował, zarezerwował pieniądze na tworzenie Muzeum Żołnierzy Wyklętych w Radzynie.

Kamil Paszkowski z Fundacji Grzegorza Biereckiego zapowiedział również stworzenie na ścianach budynku lub w jego najbliższym otoczeniu muralu o tematyce patriotycznej.

Działania samorządu Radzyna w sprawie Muzeum

Adam Adamski przypomniał działania samorządu Miasta Radzyń Podlaski w sprawie upamiętnienia męczeństwa Polaków, którzy przeszli przez areszt śledczy Gesta-

Skatowany i zastraszony

Wyobrazenie o tym, jak traktowani byli więźniowie, daje świadectwo mieszkańca Żakowoli - Czesława Pękały (ur. 1927 zm. 18.10.2017). Podczas okupacji był on łącznikiem oddziału partyzackiego AK, w którym służył jego starszy brat. Po jego aresztowaniu przez NKWD w grudniu 1944 roku i uwięzieniu w Radzynie Podlaskim grupa członków AK (w której był również Czesław Pękały) zorganizowała brawurową ucieczkę 17 uwięzionych. Jego brat pod przybranym nazwiskiem wstąpił w Lublinie do Wojska Polskiego.

Dnia 3 listopada 1945 r. NKWD aresztowało Czesława Pękałę. Miał on wówczas 18 lat. Przez 3 tygodnie przebywał w piwnicy bez łóżka czy nawet stołka do siedzenia. Cementowa podłoga zalana była kilkucentymetrową warstwą wody. Już podczas pierwszego przesłuchania przetracono mu szczękę, a brutalne kopanie w tył głowy spowodowało wstrząs mózgu. Nieprzytomnego wrzucono na zalaną zimną wodą podłogę, gdzie przez 4 dni leżał bez zmysłów. Na kolejnych przesłuchaniach

czuł tylko pierwszy cios, potem tracił przytomność - słyszał jedynie głuchoe odgłosy kopania i bicia. Budził się w celi z porozbijanymi paznokciami, z powbijanymi za nie drzazgami. Dzięki interwencji brata wojsko przysłało prokuratora w celu zbadania sprawy Czesława Pękały. Zwolniono go z więzienia 15 stycznia. W ciągu 2 miesięcy schudł z 68 do 36 kg, przez cztery miesiące nie mógł chodzić. Przed zwolnieniem zaciągnięto go na dyżurkę, gdzie został zmuszony do podpisania oświad-

czenia, że zachowa tajemnicę więzienną. „Jeśli piśniesz słowo, wrócisz tu, ale wtedy już stąd nie wyjdiesz” - zapowiedziano. Nie piśnał ani słowa. Był tak przerażony, że na widok milicjanta trząśł się ze strachu. Dopiero w 1998 roku opowiedział o swych doświadczeniach. Wstąpił też do Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, a z warszawskiego oddziału IPN otrzymał zaświadczenie o swym uwięzieniu.

AW

po i UB w Radzynie. - Dwadzieścia osiem lat temu Rada Miasta podjęła uchwałę o zdjęciu z frontu budynku przy ul. Warszawskiej 5 tablicy pamiątkowej honorującej „utrwalaczy władzy ludowej”, którzy byli oprawcami. Choć nie mieliśmy do tego kompetencji, ówczesna Policja w trybie natychmia-

stowym i z wielkim entuzjazmem wykonała naszą uchwałę - relacjonował Adam Adamski. Interpelację w sprawie zmiany tablicy zgłosił na początku 2016 r. ówczesny radny Robert Mazurek.

17 maja 2018 Rada Miasta podjęła jednogłośnie uchwałę, zmieniającą statut Radzyńskiego Ośrodka

Kultury. Dzięki tej zmianie ROK będzie miał możliwość utworzenia w swojej strukturze muzeum, a konkretnie chodzi o Muzeum Żołnierzy Wyklętych - Miejsce Pamięci Ofiar Gestapo i Urzędu Bezpieczeństwa w Radzynie Podlaskim. **Ks. kan. Andrzej Kieliszek** skierował słowa podziękowania dla

władz miasta z Burmistrzem i Przewodniczącym Rady Miasta, że ziszcza się idea tworzenia muzeum upamiętniające męczeństwo byłych więźniów. Wyrażał również uznanie dla władz miasta za delikatność w działaniach, których celem jest utworzenie muzeum – za to, że mieszkańcy nie są na siłę wyrzynani z tego miejsca, w którym żyli od lat. - Teraz już to miejsce nie ulegnie dewastacji – wyrażał nadzieję ks. kan. Andrzej Kieliszek i dodał: - Napisy są dokumentem historii i patriotyzmu, ale też głębokiej wiary, którą w inskrypcjach wyznają więźniowie w okolicznościach okrutnych i beznadziejnych. Zakończył modlitwą w intencji pomordowanych w tym miejscu.

Co dalej?...

Robert Mazurek informował o kolejnych krokach w drodze do stworzenia placówki muzealnej. Po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym uchwały podjętej 17 maja przez Radę Miasta i po jej uprawnieniu dyrektor Radzyńskiego Ośrodka Kultury wyda zarządzenie powołujące Muzeum. - Następnym krokiem będzie powołanie, zarządzeniem Dyrektora ROK, Rady

Programowej – wyjaśnia Robert Mazurek. Zgodnie z Ustawą o muzeach różne środowiska mogą zgłaszać swoich kandydatów do tego organu, dlatego też będzie przewidziany okres ich zgłaszania. Następnie Rada Programowa zostanie powołana.

Po części oficjalnej zebrani zeszli do piwnicy po schodach zachowanych

w niezmiennym stanie od czasów wojny, przeszli przez korytarz do znajdującej się na jego końcu celi nr 6. Oświetlenie pozwalało odczytywać napisy – informujące o więźniach, dniach pobytu, niezwykle wzruszające są sentencje i wezwania modlitewne.

W dwóch wnękach wschodniej ściany znalazły się plansze: jedna

informująca o działaniach zmierzających do odkłamania historii tego miejsca, druga zaś o bogatych w ciekawe wydarzenia obchodach Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w 2018 roku.

Pamięć ciągle żywa

Cela nr 6 była otwarta do godz. 20 i nie świeciła w tym czasie pust-

kami. Gdy opuścili ją już uczestnicy uroczystej inauguracji Nocy Muzeów, przybyły kolejne osoby, które chciały obejrzeć osobiście to, co było przez dziesięciolecia ukrywane i niedostępne nawet dla tych, których dramat wryty na ścianach byłej katowni i aresztu śledczego dotknął osobiście. W ciszy i spokoju kontemplowali wryte na ścianach napisy i rysunki. Robert Mazurek relacjonuje, że zgłosiło się do niego trzynaście osób, które pozostawiły kontakty w związku z tym, że ich bliscy byli tu więźni. Ich wspomnienia i fotografie może w przyszłości wzbogacić zasoby Muzeum Żołnierzy Wyklętych. Szczególnie wzruszające było jedno spotkanie. W piątek wieczorem ze skrzynki pocztowej Antoni Kudzio wyjął ostatni numer „Biuletynu Informacyjnego Miasta Radzyn”. Na okładce znajdowało się duże zdjęcie fragmentu północnej ściany celi nr 6. Wśród inskrypcji odnalazł imię i nazwisko swego ojca Feliksa Kudzio z Żabikowa...

Anna Wasak

Radzyńska Golgota przy Warszawskiej 5a

Niepokaźny barak położony przy ul. Warszawskiej 5a w Radzynie to wyjątkowe miejsce w skali regionu, może jedno z niewielu takich w kraju. Tu w czasie wojny mieścił się areszt Gestapo, a po wojnie - Urzędu Bezpieczeństwa. - Budynek jest świadkiem tragedii tysięcy osób, którym najpierw Niemcy, a potem komuniści zgotowali piekło na ziemi – mówi prof. Dariusz Magier. W piwnicach, w których znajdowały się cele aresztu, zachowały się oryginalne drzwi z judaszami, a na ścianach do dziś widnieją inskrypcje wryte przez więźniów.

Miejsce kaźni z okresu okupacji niemieckiej

W czasie okupacji w budynku przy Warszawskiej 5 funkcjonowała placówka terenowa lubelskiej Komendy Policji Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa, w skład której wchodziły Policja Kryminalna (Kripo) oraz Tajna Policja Państwowa (Gestapo). W latach 1939-44 przez więzienie mieszczące się w baraku przy Warszawskiej 5A przewinęły się tysiące osób. Byli to zarówno członkowie konspiracji nie-

podległościowej, jak i ludzie programowo eksterminowani przez hitlerowskie prawo. Jednorazowo mogło tam być przetrzymywanych około 400 więźniów. Część z nich - tych, wobec których prowadzono śledztwo, przetransportowywano na Zamek Lubelski, a stamtąd - jeśli przeżyli - trafiali do obozów koncentracyjnych. Większość jednak była mordowana na miejscu i wywożona w papierowych workach na radzyński kirkut przy ul. Lubelskiej lub zabijana nieopodal – na terenie dzisiejszego osiedla Bulwary. Tam więźniowie sami kopali doły, nad którymi ich rozstrzeliwano. - Nie przeprowadzono dotychczas prac ekshumacyjnych, ale szacuje się, że pochowano tam około tysiąca ofiar – ocenia dr Dariusz Magier szef sztabu radzyńskiego Inspektoratu Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość, autor opracowania: „Areszt Urzędu Bezpieczeństwa w Radzynie Podlaskim. Dokumentacja naukowa” Miejsce to upamiętnia kamień z odpowiednią inskrypcją.

Czasy czerwonego terroru

W 1944 r. - jak to było na terenie całej Polski - niemiecką katownię przejął UB, kontynuując w tym miejscu zbrodniczą działalność.

Od sierpnia 1944 funkcjonowała tu placówka Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego – komunistycznej policji politycznej, mającej na celu pacyfikację antykomunistycznego podziemia niepodległościowego i sowietyzację społeczeństwa. Przez cele aresztu w latach 1944-56 przewinęło się ok. 1790 osób. W latach 1944-47 byli to głównie żołnierze podziemia antykomunistycznego - AK, potem Zrzeszenia WiN i NSZ i opozycji politycznej, osoby udzielające im wsparcia, dezertery z LWP, poborowi uchylający się przed służbą wojskową. Więźniami byli również pospolicie przestępcy. Większość aresztowanych – podobnie jak to było podczas okupacji - po kilku-kilkunastu dniach odsyłano na Zamek Lubelski lub lubelskich siedzib UB.

Dariusz Magier, który na zachowanych w IPN listach więźniów odnalazł 395 nazwisk Żołnierzy Wyklętych, twierdzi, że przez radzyński areszt mogło się ich przewinąć ok. 450. W tym gronie znalazła się większość kadry dowódczej i średniego szczebla AK i WiN Obwodu Radzyn, przebywali tu dowódcy drużyn oraz szeregowi członkowie organizacji niepodległościowych.

Okazuje się, że przez areszt przewinęła się cała kadra dowódcza Zrzeszenia WiN, lecz nazwisk oficerów nie odnajdziemy na ścianach cel. - Zapewne dlatego, iż mieli wpojone zasady konspiracji - dodaje D. Magier, podkreślając, że porównał listę z IPN z nazwiskami wrytymi na ścianach katowni. Okazało się, że niektóre się powtarzały (Hieronim Bylicki, Aleksander Ignaciuk, Stanisław Pocięjuk, Wacław Wiącek, Edmund Zabielski, Józef Zajęc).

Dramat wryty na ścianie

Były areszt niemieckiej Policji Bezpieczeństwa i Bezpieczeństwa oraz komunistycznego Urzędu Bezpieczeństwa to parterowy, murowany barak, położony na zapleczu kamienicy, która spełniała funkcję budynku administracyjno - biurowego, gdzie na parterze znajdowały się pokoje przesłuchań. Piwnica zachowała swój wygląd z lat 40. i 50. Prowadzą do niej drewniane schody. W ścianach znajduje się siedmioro drzwi prowadzących do poszczególnych cel. Ich powierzchnia liczy od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów kwadratowych. Drzwi są oryginalne, wykonane z solidnych desek, wzmocnione metalowymi sztabami, co charaktery-

styczne – posiadają judasze. W jednych celach ściany pokryte są tynkiem, w innych – czerwona cegła została pobielona wapnem. Szczególnie cenne jest to, że zachowały się na nich wydrapane przez więźniów inskrypcje. Są to nazwiska, czasem tylko inicjały, daty, kreski odliczające dni pobytu, rysunki krzyża, zarysy kościołów, wezwania modlitewne, sentencje. Badający temat Dariusz Magier na ścianach dwóch piwnic, które mu udostępniono (nr 1 i 6), naliczył 38 napisów personalnych (podpisy, także z datą, nazwą miejscowości), 13 wezwań religijnych, 2 sentencje, 4 daty, 2 nazwy miejscowości. Daty na ścianach cel pochodzą z lat 1944-1954, a więc z okresu funkcjonowania aresztu PUBP w Radzynie. Potwierdza to również porównanie imion i nazwisk utrwalonych na ścianach katowni z wykazem „Członków podziemia antykomunistycznego Ziemi Radzyńskiej, którzy przewinęli się przez areszt PUBP w Radzynie Podlaskim w latach 1944-1956 (odnotowanych w dokumentacji resortu bezpieczeństwa PRL)”. Siedmiu z nich zostało zidentyfikowanych.

Anna Wasak

„Archiwum – nie tylko na dziś”

Zbliżające się obchody Międzynarodowego Dnia Archiwów (9 czerwca) są okazją do przybliżenia roli, jaką z ramienia Państwa pełnią archiwa w Polsce od 100 lat. Jubileusz ten przypada w stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości i może być ważkim dowodem na to, jak wielką rolę odradzające się Państwo Polskie przypisywało zachowaniu dokumentów. Ponadto z okazji 550-lecia praw miejskich Radzyna warto przypomnieć, że w naszym mieście znajduje się Archiwum Państwowe, mogące się pochwalić nie tylko bogatymi zbiorami, ale również pełni ważną rolę kulturotwórczą.

Dla potrzeb urzędów, obywateli oraz badań nad przeszłością

Podstawą do tworzenia polskich archiwów w wolnej Polsce stanowił reskrypt o organizacji archiwów państwowych i opiece nad archiwaliami wydany przez Radę Regencyjną 31 lipca 1918 r. Kilka miesięcy po ogłoszeniu niepodległości - 7 lutego 1919 r. Naczelnik Państwa podpisał dekret o organizacji archiwów państwowych i opiece nad archiwaliimi. Dekret określał organizację sieci archiwów państwowych i ich zadania w zakresie gromadzenia i przechowywania dokumentów wytworzonych przez władze zaborcze, kościoły, korporacje publiczne i prywatne. Podkreślał znaczenie archiwów dla społeczeństwa oraz rolę zgromadzonych zasobów dla praktycznych potrzeb urzędów państwowych, obywateli, a także dla badań nad przeszłością. Dekret obowiązywał do 1951 r., a więc do czasu wejścia w życie nowych rozwiązań – dekretu z 29 marca 1951 r. o archiwach państwowych. Powołano wówczas Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych, zorganizowano nową sieć archiwalną, dostosowując ją do podziału administracyjnego kraju. Na nowo określono zadania archiwów państwowych w zakresie gromadzenia, zabezpieczania, rejestracji, porządkowania i udostępniania archiwaliów. Archiwa otrzymały uprawnienia urzędów administracji i obok tradycyjnych zadań związanych z przechowywaną dokumentacją ich zadaniem stało się również nadzorowanie procesu gromadzenia bieżącej dokumentacji w urzędach, instytucjach, przedsiębiorstwach i wyłanianiu spośród niej części, która została przeznaczona na wieczyste przechowywanie, nazwanej materiałami archiwalnymi.

W myśl znowelizowanej ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach obowiązującej od 14 lipca 1983 r. do zakresu działania archiwów państwowych (obok kształtowania państwowego zasobu

archiwalnego, gromadzenia, ewidencjonowania, przechowywania, opracowywania, zabezpieczania i udostępniania materiałów archiwalnych, w tym wydawania uwierzytelnionych wypisów i kopii oraz zaświadczeń na podstawie tychże materiałów) należy prowadzenie prac naukowych i wydawniczych oraz popularyzacja wiedzy o materiałach archiwalnych i archiwach.

Archiwum Państwowe w Lublinie Oddział w Radzynie Podlaskim – jeden z 40 w Polsce

Określone w ustawie obowiązki realizują archiwa wchodzące w skład państwowej sieci archiwalnej, wśród nich archiwa o charakterze centralnym oraz 30 archiwów państwowych niemających charakteru centralnego, 40 oddziałów terenowych i 5 ekspozytur.

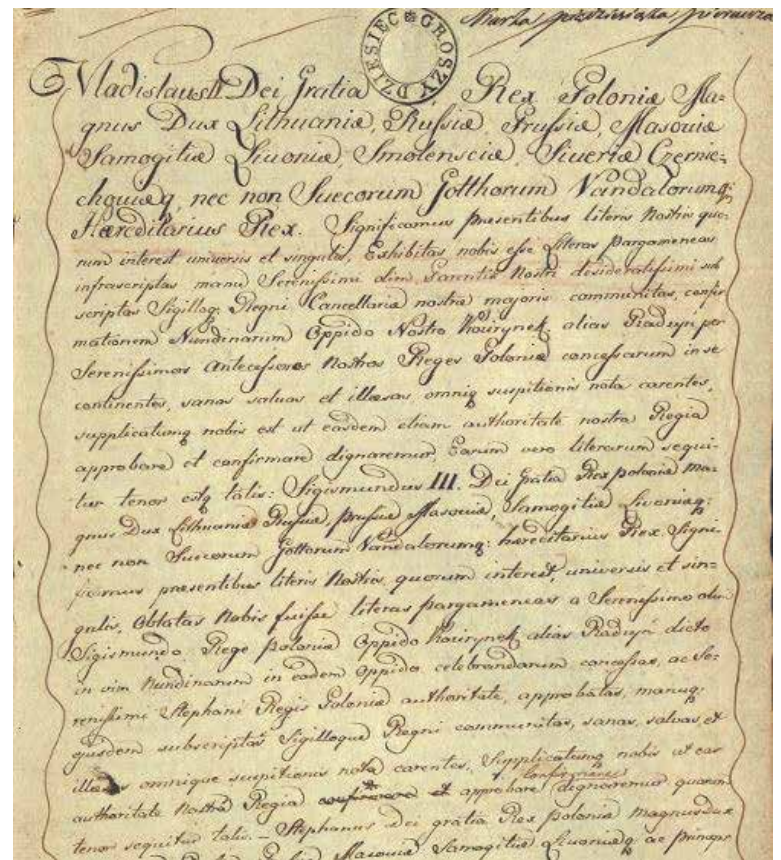
Oddział w Radzynie Podlaskim działa w ramach struktur Archiwum Państwowego w Lublinie, które obchodzi w tym roku 100-lecie istnienia. Archiwum w Radzynie funkcjonuje od 1976 r. W magazynach archiwalnych w Radzynie znajduje się **blisko 1400 metrów bieżących akt pogrupowanych według ich wytwórców w 700 zespołach archiwalnych**. Wielkość ta zmienia się sukcesywnie z racji przejmowania kolejnych dokumentów.

Materiały pochodzą z terenu działania Oddziału, a więc dzisiejszych powiatów: **białskiego, parczewskiego, radzyńskiego i łosickiego, przede wszystkim z XIX i XX wieku, znajdują się jednak i starsze**. Wśród materiałów archiwalnych przechowywanych w radzyńskim Archiwum Państwowym znajdują się **akta: administracji państwowej i samorządowej, administracji specjalnej, instytucji społecznych i organizacji, instytucji wymiaru sprawiedliwości, notariuszy miast: Białej Podlaskiej, Konstantynowa, Łosic, Międzyrzeca Pod-**

laskiego, Radzyna Podlaskiego i Sokołowa oraz hipoteka (białska i radzyńska). Poza tym w zasobie Archiwum znajdują się **akta administracji szkolnej i wybranych szkół, związków zawodowych, banków, instytucji kredytowych i przedsiębiorstw oraz partii i organizacji społeczno-politycznych**.

Znajdujące się w Radzynie akta wykorzystywane są dziś, i udostępnianie do różnych celów. Na podstawie źródeł powstało i powstaje szereg prac o charakterze naukowym i popularyzatorskim na temat historii, kultury i życia społecznego. W ostatnich latach o wiele częściej służą również jako **źródło i dowód w sprawach własnościowych osób prywatnych**, a także w postępowaniach wyjaśniających prowadzonych przez instytucje państwowe i samorządowe, np. w związku z reprzywatyzacją w Warszawie lub innych miastach. Dokumenty z Radzyna wydawane są również w **sprawach o uzyskanie polskiego obywatelstwa**, Karty Polaka, odszkodowania, zatrudnienia. Z uwagi na to, że w archiwach państwowych rzadko przechowywane są akta osobowo-płacowe, nie mogą niestety być pomocne osobom, które starają się o udokumentowanie swoich zarobków. Chronione w archiwach dokumenty mają znaczenie podwójne. Codzienna praca archiwistów pokazuje, jak bardzo różnorodne może być ich wykorzystanie w sprawach bieżących instytucji i osób prywatnych. Pracownicy archiwum **troszcząc się o przechowywane w magazynach akta**, a także o tzw. narastający zasób, który do archiwów jeszcze nie został przekazany, muszą mieć również na uwadze **znaczenie i przydatność materiałów w przyszłości**, stanowiąc one mają bowiem ślad i zapis **teraźniejszości dla następnych pokoleń**.

Kierownik Archiwum Państwowego w Lublinie
Oddział w Radzynie Podlaskim
Joanna Kowalik-Bylicka

Prezentowane przykłady dokumentów to jedne z najstarszych akt z Radzyna, które przechowywane są w naszym Archiwum. Wśród nich znajdują się odpisy przywilejów Radzyna i jego mieszkańców - pokazujemy fragmenty dokumentów wystawionych przez króla Zygmunta Augusta w 1554 i Władysława IV Wazę z 1639 r.

Materiały pochodzą z zasobu Archiwum Państwowego w Lublinie Oddział w Radzynie Podlaskim.

Zaproszenie

Międzynarodowy Dzień Archiwów w Radzynie Podlaskim (9 czerwca 2018 r.)

Archiwum Państwowe w Lublinie Oddział w Radzynie Podlaskim serdecznie zaprasza do wspólnych obchodów Międzynarodowego Dnia Archiwów. W Radzynie obchody rozpoczniemy **8 czerwca**, czyli w piątek.

W tym dniu Oddział w Radzynie Podlaskim organizuje dzień otwarty. Każdego, kto chciałby zobaczyć archiwum od środka, dotknąć dokumentów, które stanowią świadectwo polskiej historii i kultury, spróbować sił w ich odczytaniu, zapraszamy do naszej siedziby przy ul. Gen. Franciszka Kleeberga 10, w godzinach **od 9.00 do 16.00**.

Rodzinnym archiwistom będziemy służyć pomocą i poradą w dziedzinie poszukiwań. Pokażemy również, jak należy zabezpieczać cenne dokumenty. W dniach **od 11 do 15 czerwca** (poniedziałek – piątek) zapraszamy na wspólny spacer ulicami miasta. Kolejna odsłona cyklu „Zwiedzamy Radzyń z dokumentem” w tym roku będzie okazją do poznania znanych i nieznanych mieszkańców miasta. Tak, jak w poprzednich latach, przewodnikami będą archiwalia. Akcja skierowana jest do miejscowych szkół oraz wszystkich chętnych mieszkańców. Wystarczy do nas zadzwonić i ustalić dogodny termin. Szczegółowe informacje na temat spotkania pod telefonem 83 352-00-70. Zapraszamy.

Tydzień Bibliotek 2018

„(DO)WOLNOŚĆ CZYTANIA”

Tegoroczne obchody Tygodnia Bibliotek wystartowały pod hasłem „(DO)WOLNOŚĆ CZYTANIA”, nawiązującym do obchodów 100-lecia Odzyskania Niepodległości przez Polskę.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Zenona Przesmyckiego w Radzynie Podlaskim wraz z Filiami zaangażowała się w przygotowanie ważnych projektów, mających na celu umocnienie rocznicowych postulatów. Bowiem czym byłaby Polska, gdyby nie „(DO)WOLNOŚĆ”, na jaką możemy sobie obecnie pozwolić, poczynawszy od czytania poprzez własne wybory aż do zmian, jakie każdy może wokół siebie dokonywać.

IV Forum Bibliotekarzy. Inwestycja w kulturę - to się opłaca

Na początek, 9 maja, odbyło się IV Forum Bibliotekarzy Powiatu Radzyńskiego. Wstępem do spotkania stało się krótkie wystąpienie Grażyny Kratiuk, Dyrektorki Miejskiej Biblioteki Publicznej. Następnie, w związku z przypadającym 8 maja Dniem Bibliotekarza, życzenia oraz kwiaty na ręce pani Dyrektorki złożył Tomasz Stephan, Zastępca Burmistrza Miasta Radzyń Podlaski. Następnie odbył się wykład pod

tytułem „Inwestycja w wizerunek samorządu poprzez kulturę” Jana Matysika, Przewodniczącego Rady Nadzorczej Polskiego Stowarzyszenia Public Relations oraz Prezesa Zarządu Agencji Cumulus-PR Sp. z o.o. Tu centralnym punktem dla zebranych słuchaczy była szeroko rozumiana kultura. Kultura właśnie (można by rzec przewrotnie: „jak wskazują wszystkie znaki na niebie i ziemi”) w ostatnim czasie jest źródłem wzrostu wszelkich wskaźników. Poczynawszy od indywidualnych odczuć, a kończąc na ogólnym wizerunku danej społeczności, w tym także miasta. Podejmowanie działań dla kultury, przez kulturę, a także o kulturze, jest coraz powszechniejsze i co ważne przynosi wymierne korzyści, wpływające na nasze samopoczucie, życie i - co ciekawe - finanse.

W podobnym tonie tego dnia odbył się drugi nie mniej ważny panel, który poprowadził Iwo Hryniewicz z Biblioteki Narodowej w Warszawie: „Polona i Academica - miliony publikacji w każdej bibliotece/POLONA/2miliony”. Wartość Biblioteki Narodowej dla wszystkich

jest nieoceniona, przy czym należy tu podkreślić, iż nie o samą wartość materialną tu chodzi. Teraz już wiemy, że Biblioteka Narodowa, idąc z duchem czasu, oddała swoje bogactwo w nasze ręce, a to za sprawą digitalizacji zbiorów. Cyfrowa Biblioteka Narodowa POLONA i Academia - Cyfrowa Wypożyczalnia Publikacji Naukowych pozwalają zobaczyć to, co do niedawna było dane tylko nielicznym. Bez wychodzenia z domu, w podróży, możemy przeglądać półki Biblioteki Narodowej, poznając starodruki, rękopisy czy artykuły z przeszłości.

„Tu mieszkam. Tu czytam. Tu zmieniam” - otwarcie „Książniczek”

Natomiast w piątek, 11 maja o godzinie 11.00, Biblioteka Miejska w Radzynie zainaugurowała projekt „Tu mieszkam. Tu czytam. Tu zmieniam”. Zwieńczeniem wielotygodniowych przygotowań było otwarcie „Książniczek” - domków na książki. Przy wsparciu Fundacji Banku Zachodniego WBK udało się wpleść w przestrzeń publiczną

projekt, mający na celu popularyzację czytelnictwa, jak również promowanie nowego stylu, jakim jest bookcrossing.

Czym więc zasadniczo są „Książniczki”? „Książniczki” mają być miejscem spotkań z książką, kulturą, życzliwością społeczną, drugim człowiekiem. Bogactwo „Książniczek” zależy od nas samych. W myśl porzekadła „dobro wraca” - śmiało możemy powiedzieć: ile damy od siebie, tyle do nas wróci. Sama forma graficzno-przestrzenna to wizualizacja Radzyńskiego Pałacu, ubrana w radosną szatę, nawiązującą do miejsc z naszego miasta.

(DO)WOLNOŚĆ spełniania marzeń

Ostatnim wydarzeniem Tygodnia Bibliotek, było spotkanie autorskie z Justyną Bednarek, autorką książki dla dzieci. „Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek”, „Babcocha”

czy omawiane na spotkaniu „Pięć sprytnych kun”, to tylko część z bogatego zbioru wydawnictw pisarki. W ciekawy i humorystyczny sposób autorka przedstawiła kulisy powstawania, pomysły na bohaterów i akcję książki. Poznaliśmy także jej wieloletnią i niełatwą drogę, która doprowadziła ją do miejsca, w którym jest dziś i gdzie spełnia swoje marzenia o pisaniu książek.

Nawiązując do słów ostatniego gościa Miejskiej Biblioteki Publicznej, wiemy, jak ważne jest spełnianie marzeń. 100 lat temu do wolności prowadzili marzenia i dzięki temu, że się spełniły, my dzisiaj możemy spełniać swoje. „(DO)WOLNOŚĆ CZYTANIA ... (DO)WOLNOŚĆ SPEŁNIANIA MARZEŃ - Biblioteka swoje spełnia każdego dnia, ponieważ jesteście z nami.

Agnieszka Bober

„Książniczki”, czyli książki zamknięte w mini pałacu

Miejska Biblioteka Publiczna im. Zenona Przesmyckiego w Radzynie Podlaskim zamontowała drewniane budki w kształcie pałacu, tzw. „Książniczki” w sześciu miejscach na terenie miasta. Wszystko to za sprawą realizowanego przez bibliotekę projektu „Tu mieszkam, tu zmieniam” finansowanego przez Bank Zachodni WBK.

„Książniczki” to miejsca, gdzie w każdej chwili można zupełnie za darmo wymienić swoją książkę na jakąś inną. Oficjalne otwarcie domków miało miejsce 11 maja. Nikt przy tym nie szczędził ciepłych słów. - Jestem pełen uznania i wyrażam ogromną wdzięczność pani dyrektor i całemu zespołowi MBP. Cieszę się, że są fundacje hojne w dziele krzewienia kultury - mówił na wstępie burmistrz Jerzy Rębek. Włodarz Radzyna wyraził nadzieję, że przy tych domkach będzie okazja do roz-

mów dotyczących kultury. - Jest to sprawa ogromnej wartości. Jestem dumny, że mogę być burmistrzem miasta, które tak wyróżnia się na tle innych - spuentował włodarz. W uroczystym otwarciu „Książniczek” udział wzięła prezes Zarządu Fundacji Banku Zachodniego WBK Marzena Atkielska. Przypomnijmy, że na 3 edycję konkursu Fundacji BZ WBK „Tu mieszkam, tu zmieniam” wpłynęło 1170 projektów, spośród których wybranych zostało jedynie 100, a wśród nich znalazł się projekt Miejskiej Biblioteki Publicznej z Radzyna. - Projekt radzyński bardzo się spodobał - stwierdziła prezes M. Atkielska.

Zamień książkę, czyli pomysł na „Książniczki”

Proste zasady korzystania z „Książniczek” są opisane we wnętrzu każdej budki. Wystarczy zostawić swoją książkę, by wziąć inną. Inicjatorzy przedsięwzięcia mają na-

dzieję, że ich pomysł zwiększy stan lokalnego czytelnictwa. - Wierzę, że nasz pomysł na stałe zdomowi się w przestrzeni miasta i przypadnie mieszkańcom do gustu, bo co jest ważniejszego niż czytanie? - mówi Grażyna Kratiuk, dyrektor MBP. - A tak na serio: biblioteka ma upowszechnić czytelnictwo, zachęcać do lektury, propagować piękno słowa pisanego. Pracując nad tym projektem, chcieliśmy w szczególny sposób nawiązać do naszej historii i lokalnych zabytków. To taki prezent dla miesz-

kańców na jubileusz 550-lecia Radzyna Podlaskiego. Inspiracją były biblioteki plenerowe widziane podczas wakacyjnej podróży po Kanadzie. Nasze chcieliśmy zindywidualizować, dlatego też ogłosiliśmy konkurs, w wyniku którego jury wybrało nazwę dla mikrobiblioteki - „Książniczka”. Było wiele pięknych pomysłów, ale ten najbardziej oddawał sens projektu. Od początku planowaliśmy, że nasze domki na książki będą w kształcie Pałacu Potockich - wszak jest to nasz znak rozpoznawczy i

nasza perła architektury. Zasady korzystania sprowadzają się do trzech głównych haseł: WYPOŻYCZ - PRZECZYTAJ - PRZYNIĘŚ. Inicjatywa jest jeszcze mało znana w Polsce, a w województwie lubelskim jest to novum, ale mam nadzieję, że nasze radzyńskie „Książniczki” staną się inspiracją dla innych bibliotek czy instytucji, a może też osób prywatnych - dodaje Grażyna Kratiuk.

Gdzie szukać „Książniczek”?

Radzyńskie „Książniczki” zlokalizowane są w sześciu miejscach: przy ulicy Warszawskiej - obok wejścia do Urzędu Miasta, przy ul. Armii Krajowej - obok wejścia do MBP oraz przy Filii nr 2 przy ul. Spółdzielczej, na osiedlu Bulwary przy ścieżce rowerowej nieopodal DŚDS, przy dworcu PKS i przy Szkole Podstawowej nr 2 ul. Sitkowskiego.

Karol Niewęglowski

OGŁOSZENIE

Burmistrz Miasta Radzyń Podlaski

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Radzyń Podlaski został wywieszony na okres 21 dni tj. od dnia 15 maja 2018 r. do dnia 5 czerwca 2018 r. wykaz nieruchomości przeznaczony do sprzedaży w trybie bezprzetargowym, wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do zarządzenia.

Na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 i art. 37 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997

roku o gospodarce nieruchomościami (j.t.: Dz.U. z 2018 r. poz. 121 z późn. zm.) w terminie 6 tygodni od daty opublikowania wykazu tj. do dnia 26 czerwca 2018 r. mogą być składane wnioski przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2. Wykaz jest załącznikiem do Zarządzenia Nr 45 Burmistrza Miasta Radzyń Podlaski z dnia 15 maja 2018 r.

Ważne informacje dotyczące CEIDG

Zgodnie z art. 61 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw, w przypadku gdy wpis przedsiębiorcy w CEIDG nie zawiera

numeru PESEL, a przedsiębiorca nie uzupełni go w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy (tj. do dnia 19 maja 2018 r.), wpis zostanie automatycznie wykreślony z CEIDG.

„POKOLORUJ SWÓJ ŚWIAT” – konkurs dla uczniów szkół podstawowych

Samorząd Województwa Lubelskiego zaprasza uczniów szkół podstawowych z naszego regionu do udziału w konkursie plastycznym „Pokoloruj swój Świat”. Zadaniem uczestników jest wykonanie plakatu ukazującego zanieczyszczenia cywilizacyjne oraz promującego zrównoważony rozwój.

Autorzy najciekawszych prac zostaną nagrodzeni tabletami, smartfonami i aparatami fotograficznymi ufundowanymi ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. Więcej szczegółów na stronie organizatora <http://www.lubelskie.pl/aktualnosci/pokoloruj-swoj-swiat-konkurs-dla-uczniow-szkol-podstawowych/>

zapraszają na

DZIEŃ DZIECKA W RADZYNIU PODLASKIM

27 maja (niedziela)
14.00-18.00 – Sportowy Dzień Dziecka
(boczne boisko przy stadionie LKS „Orleń” Radzyń Podlaski)

30 maja (środa)
13.00-15.30 – Olimpiada Przedszkolaków 2018
(zbiórka na dziedzińcu Pałacu Potockich w Radzynie Podlaskiej)

31 maja (czwartek)
Kino „Oranżeria” zaprasza na projekcje filmów dla dzieci:
14.30 – „Futrzaki ruszają na ratunek” (bilet: 10 zł)
16.15 i 18.00 – „Bella i Sebastian 3” (bilet: 10 zł)

1 czerwca (piątek)
godz. 16.00 – Baśniowy pokaz mody „W Baśnie ubrani”
(Miejska Biblioteka Publiczna im. Zenona Przesmyckiego w Radzynie Podlaskiej)

2 czerwca (sobota)
godz. 10.00 – Rodzinny Turniej Szachowy
(Sala kameralna Radzyńskiego Ośrodka Kultury)

11.00 – Otwarte Mistrzostwa Radzyna w Pływaniu
(Pływalnia „Aqua-Miś”)

3 czerwca (niedziela)
godz. 14.00 – uroczystość odsłonięcia przez Szymona Radzimierskiego,
11-letniego podróżnika i blogera, tabliczki na Skwerze Podróżników w Radzynie Podlaskiej

godz. 15.00 – spotkanie z podróżnikiem Szymonem Radzimierskim,
podsumowanie konkursu plastycznego „Podróż moich marzeń”
(Szkoła Podstawowa nr 1 w Radzynie Podlaskiej)

10 czerwca (niedziela)
godz. 15.00 – przedstawienie teatralne dla dzieci „Warkocz Królowej Wisielki” (bilet: 5 zł)
(Sala widowiskowo-kinowa Radzyńskiego Ośrodka Kultury)

MIEJSKA
BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W RADZYNIU PODLASKIM

W BAŚNIE UBRANI

Baśniowy pokaz mody dziecięcej
wybierz postać z baśni i zostań modelem

1 czerwca 2018
godz. 16:00

zgłoszenia do 27.05.2018
(liczba miejsc ograniczona)

więcej informacji
www.mbpradzyn.pl

MOSIR RADZYŃ PODLASKI ZAPRASZAJĄ NA

ZEMIA SZKÓŁ
FUNDACJA NAZWAJĄCYCH
IM. JANA PIŁKI I
W RADZYNIU PODLASKIM

PIERWSZE OGÓLNOPOLSKIE KONFRONTACJE TANECZNE

W RADZYNIU PODLASKIM
POD PATRONATEM STAROSTY I BURMISTRZA

9 CZERWCA, GODZ. 10.00, HALA ZSP

ZGŁOSZENIA:
KONFRONTACJE@GMAIL.COM
INFORMACJE
POD NUMEREM TEL. 573 186 661
INFORMACJE I REGULAMIN
NA STRONIE WWW.MOSIR-RADZYŃ.PL

WSTĘP BEZPŁATNY
(WPLATA DOBROWOLNA
- ZBIÓRKA DLA
BARTŁOMIEJA ROLI)

MOSIR UTW
RADZYŃ PODLASKI RADZYŃ PODLASKI
ZAPRASZAJĄ

SENIORADA

13 CZERWCA
GODZINA 15.00

BOISKO W PARKU MIEJSKIM
W RADZYNIU PODLASKIM

15.00 - UROCZYSTE OTWARCIE
15.15 - KONKURENCJE SPRAWNOŚCIOWE

OBOWIĄZUJE STRÓJ SPORTOWY
Potwierdzenie przybycia do 1 czerwca
Organizatorzy zapewniają medal i posiłek

Tybetańska podróż życia Dariusza Czerniaka

W sali kameralnej Radzyńskiego Ośrodka Kultury 16 maja gościł Dariusz Czerniak, który zaprezentował wystawę zdjęć oraz zrelacjonował swoją wyprawę do Tybetu. Prelekcji towarzyszyło „slajdowisko” – pokaz multimedialny z tradycyjną muzyką tybetańską w tle.

Jesteśmy rozpoznawalni w Polsce

Podróżnik przyznał, że sam się „wprosił” do Radzyna. Kilkanaście lat temu przejeżdżał przez nasze miasto i zobaczył wspaniały pałac, o którym wcześniej nic nie wiedział, a chciał poznać jego historię. Niedawno się dowiedział ponadto, że Radzyń jest miejscem spotkań z podróżnikami. Skorzystał z okazji, gdy podróżował między Białymstokiem a Sandomierzem i zaproponował zorganizowanie spotkania na temat swojej podróży do Tybetu.

– Jesteśmy już tak rozpoznawalni, że często otrzymuję propozycje od podróżników. Jest to bonusowa odsłona „Spotkań” – między zaplanowanymi, ponumerowanymi – i tym razem ze względu na spontaniczność bez tabliczki – mówił gospodarz spotkania Robert Mazurek.

Dariusz Czerniak na co dzień jest konstruktorem maszyn i wykładowcą na Politechnice Śląskiej w Gliwicach. Jego pasją są podróże, które najczęściej odbywa z żoną Grażyną. Od 40 lat związany jest z turystycznym środowiskiem akademickim Gliwic. W przeszłości wspinał się w Tatrach, Alpach i w Himalajach. Na Pomorzu Zachodnim przepłynął kajakiem 120 rzek. Natomiast wśród dalekich kierunków podróży znalazły się Indie, Nepal, Chiny i Tybet.

Tytuł spotkania brzmiał: „Tybet. Wokół Świętej Góry Kajlas”. Wyprawę do Tybetu traktuje jako podróż życia i wyjątkowo odbył ją bez żony

– choć nie samotnie, bo była to wyprawa grupowa oraz zorganizowana w sposób niezwykle skrupulatny.

Nie wyciągają pieniędzy od turystów

Podróżnik rozpoczął od prezentacji geograficznej wyżyny określanej jako Dach Świata – liczącej ok. 2,5 mln km² i wznoszącej się średnio na wysokość 4000–5000 m n.p.m., a więc najwyższej położonej na Ziemi. Następnie opowiedział, jak przemierzał koleją, busem oraz pieszo ponad pięć tysięcy kilometrów przez niezwykle, barwny i tajemniczy kraj.

Kolej tybetańska została otwarta w 2006 r. – jest najwyższą na świecie położoną drogą żelazną, stąd podróżuje się nią prawie jak samolotem: wagony są zamknięte hermetycznie, wyposażone w aparaty tlenowe. Ma nawet swój hymn pod wymownym tytułem „Droga do nieba”. Podróż do stolicy Tybetu Lhasy trwa 44 godziny i – jak wynikało z fotografii – nie wszyscy mają w wagonach miejsca siedzące. Kolej biegnie przez obszar wiecznej zmarzliny, na której latem robi się bagno. Dlatego Chińczycy zbudowali 200-kilometrową estakadę, której słupy wbite są 20 m w głąb ziemi.

Kolej dowiozła podróżników do stolicy Tybetu Lhasy. Po skolonizowaniu Tybetu przez Chińczyków (w 1949 r. został podbity i wcielony do Chińskiej Republiki Ludowej) Tybetańczycy stanowią 10% ludności stolicy. Są widoczni – po stroju,

skupieniu i modlitwie. O Tybetańczykach podróżnik mówił bardzo ciepło: – Nie są zainteresowani dobrami ziemskimi, pieniądze nie ma dla nich wartości, skupieni są na życiu wewnętrznym; nie wyciągają też pieniędzy od turystów. Wielu z nich idąc ulicą w jednej ręce trzyma młynek w drugiej „male” – przedmioty służące do modlitwy. Kochają muzykę, która jest wszechobecna; jeśli jej nie słychać na ulicy, przechodnie nuca sobie pod nosem. Wiele obiektów jest obwieszonych proporczykami o pięciu kolorach symbolizujących 5 żywiołów, w wielu miejscach znajdują się wręcz sterty kamieni modlitewnych – z wykutym i pokolorowanym tekstem. Podróżnik opisywał wygląd sklepów, gdzie pełno biżuterii charakterystycznej dla Tybetu z turkusów i koralu oraz kwarcu, młynków modlitewnych, talizmanów; mówił o potrawach, budowach, wśród których znajdują się nieliczne ocalałe świątynie i klasztory buddyjskie.

Powszechna inwigilacja

Zgrzytem w barwnym obrazie miasta są wszechobecne patrole Ludowej Policji Zbrojnej. Czego nie dostaną policjanci – uchwycą tysiące (w całych Chinach – setki milionów) kamer monitorujących każdy krok mieszkańców. Monitoring zamontowany był też w autobusie, którym turyści przebyli 1350 km dzielących stolicę od celu wyprawy – góry Kajlas. Co w tym dziwnego? – kamery śledziły nie tylko drogę

przed pojazdem, ale też to, co dzieje się wewnątrz, zachowania pasażerów i obrazy przekazywały do Urzędu Bezpieczeństwa.

Po podróży okazało się zresztą, że kierowca też był... policjantem. Na trasie znajdowało się 15 punktów kontrolnych, które podróżni mogli przekraczać w określonej, wyznaczonej wcześniej godzinie – stąd częste postoje, które wykorzystywali na spotkania z ludnością, fotografowanie tybetańskiej fauny i flory. Dariusz Czerniak sporo miejsca poświęcił jakom, które umożliwiają ludziom egzystencję w niezwykle surowym klimacie: są zwierzętami jucznymi i pociągowymi, dostarczają pożywienia – mięsa, mleka, ale także wełny i skór na odzież, kości na narzędzia, odchodów na opał...

Podróż życia

Po dotarciu do celu podróży uczestnicy grupy podjęli trud pieszego obejścia góry, co zajmuje 3 dni. Kajlas ma kształt piramidy, wypływają z niej 4 rzeki. Uważana jest przez Tybetańczyków za świętą górę, jej obchodzenie przez wiernych traktowane jest jako oczyszczenie z grzechów.

Na odbycie podróży wokół góry pozwolenie otrzymuje rocznie ok. 8 tys. osób, w tym tylko ok. 200 przedstawicieli innych państw świata niż Chiny. Dlatego Dariusz Czerniak uważa swą wyprawę za wyjątkową. Na pamiątkę pobytu w Radzynie gość spotkania rozdał słuchaczom serduszka, jakie przekazywał napotkanym Tybetańczykom w dowód wdzięczności za udzieloną pomoc i gościnę, w rewanżu otrzymał od organizatora pamiątkowy medal „Radzyńskich Spotkań z Podróżnikami” potwierdzony certyfikatem nr 38.

Na spotkanie zaprosił Burmistrz Radzyna Podlaskiego Jerzy Rębek, a także organizatorzy: Radzyńskie Stowarzyszenie „Podróżnik”, Radzyński Ośrodek Kultury oraz Szkolne Koło Krajoznawczo-Turystyczne PTTK nr 21 przy I LO w Radzynie Podlaskim. Sponsorami wydarzenia były: firma drGerard, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych i Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Radzynie Podlaskim. Patronat nad wydarzeniem objął ogólnopolski miesięcznik „Poznaj Świat”.

Anna Wasak
fot. Tomasz Młynarczyk

Spotkanie z Rafałem Witkiem

„Lewy gola!”, „Mur” – czyżby to były okrzyki z meczu piłkarskiego? Nie, nie tym razem. Takie hasła pojawiły się w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Zenona Przesmyckiego w Radzynie Podlaskim, jako tytuły książek, a to za sprawą spotkania z ich autorem – Rafałem Witkiem.

W ramach spotkań autorskich Dyskusyjnego Klubu Książki dla Dzieci w naszej bibliotece zagościł człowiek z bogatym repertuarem

wydawniczym, skierowanym do najmłodszych czytelników. Świat dziecka, zarówno nam jak i autorowi, jest bardzo bliski. Jak sam podkreśla – jest ojcem, więc wie, jak ciekawy i wrażliwy może być młody czytelnik. Dlatego w swoich książkach porusza zabawne i wzruszające, ale też istotne sprawy, ważne i interesujące zarówno dla dzieci jak i dorosłych. W jego dorobku pojawiły się takie tytuły jak „Chłopiec z Lampedusy”, „Plaża tajemnic”, „Klub latających ciotek”, czy „Julka Kulka, Fioletka i ja”, które zbierają pozytywne recenzje po-

śród czytelników. Swoim „piórem” autor wspiera także akcję „Czytam Sobie”, mającą na celu wspomaganie nauki czytania młodego czło-

wieka. Pośród trzech poziomów zaawansowania ukazały się m.in. takie pozycje jak wspomniany na początku „Lewy gola!” oraz „Mur”,

ale także „Psołnice podwórkowe”, „Dobry pies”, „Wyprawa na biegun”. Samo spotkanie z autorem przebiegło w bardzo przyjemnej atmosferze. Co ważne, nie było to zwykłe autobiograficzne opowiadanie o swojej osobie, ale humorystyczne i budzące uśmiech pośród zgromadzonych przedstawienie. Niezwykle ciekawe zadania, jakie wniosła ze sobą tajemnicza walizka, z którą przybył do nas autor, oraz nawiązujące do nich czytane przez niego teksty, bawiły i uczyły przybyłych czytelników.

Cieszymy się, że ponownie udało nam się wywołać zainteresowanie oraz uśmiech na twarzach naszych czytelników.

MBP

Wybierz filmy, które chcesz obejrzeć podczas wakacyjnego „Kina pod chmurką”

Radzyński Ośrodek Kultury wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców Radzyna organizuje wakacyjne „Kino pod chmurką”. Będzie to cykl plenerowych projekcji filmów, odbywających się przez dziesięć kolejnych czwartków. Rozpoczynamy 28 czerwca o godz. 21.00 (teren trawiasty przy Pałacu Potockich, od strony parku). Wstęp wolny.

Radzyński Ośrodek Kultury przygotował 25 propozycji filmów podzielonych na 5 kategorii. Są to: „Kino dla zakochanych”, „Kino nie tylko dla najmłodszych”, „Kino mocnych wrażeń”, „Kino dla ducha” i „Kino na dobry humor”. – Chcemy, by to mieszkańcy Radzyna wybrali filmy, które ostatecznie zostaną wyświetlone. W tym celu ogłaszamy

głosowanie, które potrwa do 18 czerwca – powiedział nam Robert Mazurek, dyrektor ROK. Głosy na swoje propozycje filmowe można oddać na trzy sposoby. Po pierwsze – wysyłając e-maila na adres radzyn@op.pl (w treści wiadomości podajemy tytuły filmów), po drugie – za pośrednictwem trzech profili Facebook, tj. Radzyńskiego Ośrodka

Kultury, portalu iledzisiaj.pl i Kocham Radzyń Podlaski (klikając odpowiednią emotikonę), po trzecie – wypełniając kupon wydrukowany w „Biuletynie Informacyjnym Miasta Radzyń” nr 9 (56) z 28 maja 2018 r. (na str. 14) i dostarczając go do Radzyńskiego Ośrodka Kultury (ul. Jana Pawła II 4). Można głosować z wykorzystaniem każdego z w/w

sposobów, na wszystkie filmy, które Waszym zdaniem warto pokazać (wybierając 1, 2, 3, 4 lub nawet 5 tytułów). Ostatecznie dwie propozycje z każdej kategorii, które po zsumowaniu otrzymają najwięcej głosów zostaną wyświetlone. Wyniki głosowania opublikujemy w piątek 22 czerwca. Projekcje będą miały charakter

bezpłatny. Jednak dla podniesienia komfortu oglądania każdy będzie mógł wynająć sobie leżak (cena 5 zł). Ponadto można przynieść ze sobą krzeselko, taboret, karimatę, materac bądź koc. Na pewno dla wszystkich znajdzie się miejsce. W przypadku złej pogody projekcje zostaną przeniesione do sali kinowej Radzyńskiego Ośrodka Kultury.

Kategoria 1

KINO DLA ZAKOCHANYCH

PROPOZYCJA 1

John i Savannah, choć z różnych światów, zakochują się w sobie od pierwszego wejrzenia. Wkrótce rozdzieli ich wojna.

PROPOZYCJA 2

Po śmierci męża, słynnego muzyka folkowego, Hanna próbuje napisać jego biografię. Wszystko się zmienia, gdy do pomocy zatrudnia nowojorskiego pisarza.

PROPOZYCJA 3

Kilkanaście lat po ślubie Toula nadal próbuje uwolnić się od wszędobylskich greckich krewnych. Tymczasem małżeństwo jej rodziców okazuje się być nieważne.

PROPOZYCJA 4

Maggie jest nowoczesną dziewczyną z Nowego Jorku, która postanawia zająć w ciąży i znaleźć do tego celu najlepszego mężczyznę. W tym czasie zakochuje się w zupełnie innym i cały plan trzeba zrobić na nowo.

PROPOZYCJA 5

Po wyrzuceniu z pracy Zośka postanawia zemścić się na szefie oraz znaleźć miłość.

Kategoria 2

KINO NIE TYLKO DLA NAJMŁODSZYCH

PROPOZYCJA 1

Wygnany z parku do miasta Wiewiór organizuje ekipę do obrabowania spizarni z orzechami.

PROPOZYCJA 2

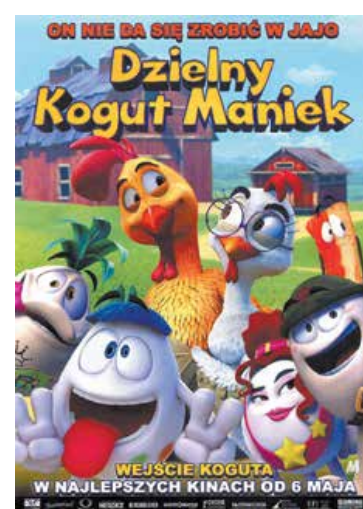
Spark i jego przyjaciele planują odzyskać swoją planetę, która została opuszczona przez złego Zhonga.

PROPOZYCJA 3

Małpolud Edward niefortunnie łapie przednią łapę. Aby przeżyć, musi się usamodzielnic i nauczyć chodzić na dwóch nogach.

PROPOZYCJA 4

Kurczak Toto stawia czoła złemu farmerowi zagrażającemu jego rodzinie.

PROPOZYCJA 5

Grupa zwierząt musi stawić czoło alii, który chce spalić dżunglę.

Kategoria 3

KINO MOCNYCH WRAŻEŃ

PROPOZYCJA 1

Schytek II wojny światowej. Podczas krwawej bitwy o Okinawę amerykański sanitariusz odmawia noszenia broni i zabijania z powodów moralnych.

PROPOZYCJA 2

Miłość dwojga młodych ludzi zostaje wystawiona na próbę, gdy 1 sierpnia 1944 wybuchła Powstanie Warszawskie.

PROPOZYCJA 3

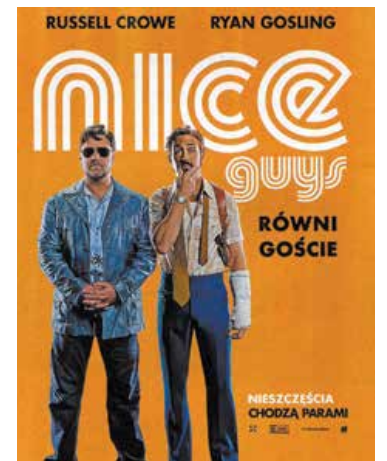
Podczas pogrzebu brytyjskiego premiera Londyn zostaje zaatakowany przez terrorystów. Mike Banning oraz agentka MI6 muszą opanować sytuację, zanim dojdzie do masakry.

PROPOZYCJA 4

Wrobiony w przestępstwo kierowca wyścigowy, Tobey, szuka zemsty.

PROPOZYCJA 5

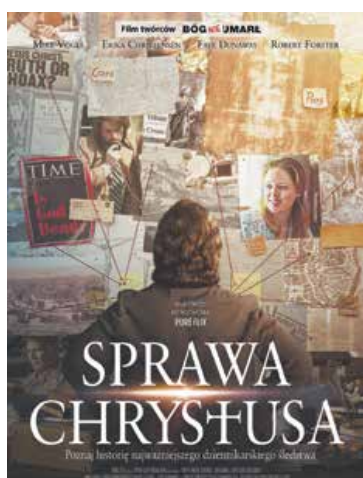

Los Angeles, lata 70. Podczas śledztwa dotyczącego zaginionej aktorki porno, para prywatnych detektywów wpada na trop dużego spisku.

Kategoria 4

KINO DLA DUCHA

PROPOZYCJA 1

Dziennikarz śledczy, po tym jak jego żona niespodziewanie z ateizmu przeszła na chrześcijaństwo, postanawia udowodnić brak istnienia Boga.

PROPOZYCJA 2

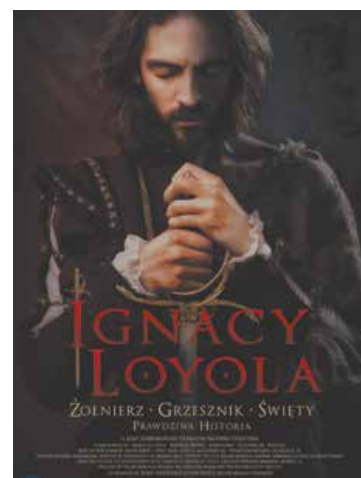
Film opowiada o prawdziwych zdarzeniach, jakie miały miejsce w Meksyku lat 20. XX wieku, kiedy to chrystusowcy walczyli z restrykcyjnym i krwawym reżimem państwa.

PROPOZYCJA 3

Gdy nauczycielka historii chce otworzyć drzwi do wiary, staje za to przed sądem, co może kosztować ją karierę, o której zawsze marzyła.

PROPOZYCJA 4

Historia życia i przemiany Ignacego Loyoli – katolickiego świętego.

PROPOZYCJA 5

Tommaso, ceniony chirurg i zatwardziały ateista, dowiadyuje się, że jego syn chce zostać księdzem. Próbuje odwieść chłopaka od tego zamiaru.

Kategoria 5

KINO NA DOBRY HUMOR

PROPOZYCJA 1

Czterech przyjaciół po sześćdziesiątce jedzie do Las Vegas, by zaszałeć na imprezie kawalerskiej jedyne, który pozostał jeszcze wolny.

PROPOZYCJA 2

François Gautier to skąpy człowiek, który nie ma przyjaciół ani kobiety. Pewnego dnia życie mężczyzny zmienia się za sprawą dwóch dam: szesnastoletniej Laury, która twierdzi, że jest jego córką, oraz pięknej wionoczelistki.

PROPOZYCJA 3

Mający niebawem się ożenić Jason zabiera swojego dziadka na przejażdżkę po Florydzie.

PROPOZYCJA 4

Bogaty pisarz-celebryta nieopatrznie zaprasza pod swój dach romską rodzinę, co sprawia, że jego świat staje na głowie.

PROPOZYCJA 5

Firmowa impreza przedświąteczna wymyka się spod kontroli.

Inspirujące obrazy Radzyna w „Galerii na Płocie”

Otwarcie wystawy „Inspiracje” 11 maja została zainaugurowana „Galeria na Płocie”. To pierwsza tak spektakularna inicjatywa związana z zapowiedzianym przez dyrektora Radzyńskiego Ośrodka Kultury Roberta Mazurka wychodzeniem radzyńskiej kultury z podziemia do szerokiej widowni.

Wystawa prezentowana jest na fragmencie ogrodzenia Stadionu Miejskiego położonym przy szczególnie uczęszczanym odcinku ścieżki rowerowej.

Składają się na nią dwadzieścia dwie nastrojowe i w dużym formacie fotografie Radzyna autorstwa członków Radzyńskiego Stowarzyszenia Fotograficznego „Klatka”, działającego przy Radzyńskim Ośrodku Kultury. Możemy na nich podziwiać elementy radzyńskiego krajobrazu, z którymi stykamy się na co dzień, ale najczęściej mijamy

je obojętnie. Tymczasem zatrzymanie ich w wąskim kadrze, w momencie wyjątkowego oświetlenia, na tle zmiennych warunków pogodowych, gdy architekturę ozdobi biel śniegu, szronu, otoczy tajemnicza mgła – wydobywa z niej piękno, tajemniczość, szczególny urok i emocjonalność.

W wernisżu oprócz organizatorów – dyrektora ROK **Roberta Mazurka** i prezesa RKF „Klatka” **Tomasza Młynarczyka** uczestniczyli także: burmistrz Miasta Radzyń Podlaski **Jerzy Rębek**, autorzy zdjęć i liczni mieszkańcy, którzy przybyli tu celowo, a także - przechodzący lub przejeżdżający właśnie ścieżką rowerową, którzy zatrzymywali się na chwilę z zaciekawieniem wydarzeniem.

Robert Mazurek podkreślił, że wystawa zorganizowana została dla uczczenia 550-lecia uzyskania przez Radzyń praw miejskich i w 100-lecie odzyskania niepodległości przez Polskę. Od marca 11 dnia miesiąca lub w jego pobliżu Radzyński Ośrodek Kultury organizuje imprezy dla upamiętnienia tych jubileuszy. Dotychczas były to:

wystawa „Nowy poczet władców Polski - Matejko kontra Świerzy”, wieczór promocyjny poezji Teresy Tętnik oraz koncerty: „Orlęta dla Niepodległej” i ZW Wrzos „Niepodległa, Niepokorna”.

Burmistrz **Jerzy Rębek** dziękował autorom prac, które ukazują piękno Radzyna, a także organizatorom wystawy: Robertowi Mazurkowi i Tomaszowi Młynarczykowi. – Patrząc na fotografie na nowo przeżywam uroki naszego miasta, budzą się wspomnienia, rodzą przemyślenia, a także emocje, których wcześniej nie odkryłem w sobie – mówił wódcarz Radzyna.

- Ta wystawa jest łatwa i trudna – stwierdził **Tomasz Młynarczyk**. - Łatwa, bo pokazuje Radzyń, jaki mamy na co dzień, i dlatego trudna, bo... pokazuje Radzyń, jaki mamy na co dzień. Przed autorami zdjęć

stanęło zadanie pokazania znanych miejsc z innej perspektywy, zachęcenia mieszkańców do odkrywania Radzyna na nowo. Jak głosi tytuł wystawy – Radzyń inspiruje. **Poprzez wystawę chcemy pokazać, że mieszkamy w pięknym mieście, warto go pokazywać takim, jakim go widzą członkowie „Klatki”.**

Robert Mazurek poinformował, że wystawa – po zaprezentowaniu w Radzynie – może być pokazywana też w innych miejscowościach. O tym, że już są chętni do prezentacji, powiedział Tomasz Młynarczyk, z którym skontaktowali się w tej sprawie fotograficy z Lublina.

Słowa podziękowania organizatorzy kierują do prezesa **LKS „Orlęta” Krzysztofa Grochowskiego** za wielką życzliwość i udostępnienie miejsca na wystawę.

Prezes „Klatki” zaprezentował au-

torów zdjęć, wśród których są: **Antonina Bożym-Rotari, Mariusz Gadzała, Monika Gołoś, Grażyna Hankiewicz, Dariusz Hankiewicz, Paweł Iwańczuk, Marek Jeżowski, Daniel Kuszneruk, Michał Maliszewski, Karol Miłosz, Jakub Niewęglowski, Adam Osak, Krzysztof Sak, Anna Serafinowicz-Kuszneruk, Michał Sierpień, Radosław Szelech, Weronika Śmiecińska, Marcin Wałęcki, Marcin Walecki, Adam Wierchowski, Karolina Wąs** i oczywiście **Tomasz Młynarczyk**.

- Radzyń swoim urokiem może za-inspirować – mówi Marcin Wałęcki z Białej Podlaskiej. - Szczególnym obiektem jest pałac, który można fotografować na tysiąc sposobów, za każdym razem odkrywać w nim coś ciekawego.

Anna Wasak

„KINO POD CHMURKĄ”

KUPON DO GŁOSOWANIA

KATEGORIA 1 „Kino dla zakochanych”	KATEGORIA 2 „Kino nie tylko dla najmłodszych”	KATEGORIA 3 „Kino mocnych wrażeń”	KATEGORIA 4 „Kino dla ducha”	KATEGORIA 5 „Kino na dobry humor”
☐ WCIAŻ JĄ KOCHAM	☐ GANG WIEWIÓRA	☐ PRZEŁĘCZ OCALONYCH	☐ SPRAWA CHRYSTUSA	☐ LAST VEGAS
☐ NIE MA MOWY	☐ SUPER SPARK	☐ MIASTO 44	☐ CRISTIADA	☐ DUSIGROSZ
☐ MOJE WIELKIE GRECKIE WESELE	☐ BYŁY SOBIE CZŁOWIEKI	☐ LONDYN W OGNIU	☐ BÓG NIE UMARŁ 2	☐ CO TY WIESZ O SWOIM DZIADKU?
☐ PLAN MAGGIE	☐ DZIELNY KOGUT MANIEK	☐ NEED FOR SPEED	☐ IGNACY LOYOLA	☐ CZYM CHATA BOGATA!
☐ SŁABA PŁEĆ	☐ KUMPLE Z DŻUNGLI	☐ NICE GUYS	☐ JAK BÓG DA	☐ FIRMOWA GWIAZDKA

Wskażcie filmy, które Waszym zdaniem warto pokazać – wybierając 1, 2, 3, 4 lub nawet 5 tytułów w każdej kategorii. Kupony należy dostarczyć do Radzyńskiego Ośrodka Kultury (ul. Jana Pawła II 4) do 18 czerwca 2018 r.

Powiatowy finał konkursu „Jestem Bezpieczny”

W środę 23 maja w Szkole Podstawowej nr 1 odbył się powiatowy finał konkursu wiedzy prewencyjnej „JESTEM BEZPIECZNY”. Do rywalizacji przystąpili uczniowie klas IV-VI ze szkół podstawowych z terenu powiatu radzyńskiego.

Uczniowie walczyli dzielnie, zmagając się w 3 konkurencjach. Musieli rozwiązać test wiedzy składający się z 20 pytań, zaprezentować szkołę i bezpieczne hasło oraz plakat będący projektem graficznym do zamieszczenia na koszulce. Projekt ten zawierał treści promujące konkurs wiedzy prewencyjnej „Jestem Bezpieczny”.

Po ocenieniu wszystkich konkurencji i podliczeniu punktów okazało się, że finał powiatowego konkursu wygrała Szkoła Podstawowa w Kępkach, która zdobyła najwię-

cej punktów. Na drugim miejscu uplasowała się Szkoła Podstawowa nr 1 w Radzynie Podlaskim, trzecie miejsce zajęła Szkoła Podstawowa w Białce.

Na zakończenie konkursu każda drużyna otrzymała pamiątkowy puchar i dyplom dla szkoły, a każdy uczestnik nagrodę rzeczową. - Jesteśmy przekonani, że udział dzieci w tego rodzaju przedsięwzięciach przyczyni się do wzrostu ich bezpieczeństwa w sytuacjach, z jakimi na co dzień muszą się spotykać - mówił na zakończenie Piotr Wosz-

czak z radzyńskiej komendy.

Nagrody w finale powiatowym konkursu „Jestem Bezpieczny” ufundowane były przez: Burmistrza Miasta Radzyń Podlaski, Starostwo Powiatowe w Radzynie Podlaskim, KRUS oddział w Radzynie Podlaskim i PSB Mrówka Andrzej i Piotr Tarkowski. Sponsorom serdecznie dziękujemy za ufundowanie nagród dla uczestników zmagania.

KPP Radzyń Podlaski

Stowarzyszenie „Radzyńskie Wrzosi” nie zwalnia!

Jak informuje Zarząd Stowarzyszenia, wielkim zainteresowaniem cieszą się zainaugurowane w marcu br. „Spotkania z ciekawymi ludźmi”. - Ze spotkania na spotkanie przybywa nowych słuchaczy i to bardzo cieszy - informuje wiceprezes Stanisław Niewęglowski.

Kolejnymi gośćmi, którzy przybyli do radzyńskich seniorów z prelekcją był dietetyk Paweł Ciężki z siłowni Form Fitness oraz Anna Wasak z Urzędu Miasta.

Pan Paweł w swoim wystąpieniu przekazał cenne informacje dotyczące zdrowego żywienia oraz poruszył m.in. kwestie, jak prawidłowo dbać o swój organizm w starszym wieku.

Pani Anna zaciekała zebranych opowieścią pełną barwnych a zara-

zem nieznanymi powszechnie faktów dotyczących historii naszego miasta.

Jak zdradza wiceprezes, na okres wakacyjny spotkania zostaną przerwane, jednak atrakcji nie zabraknie: - Planujemy zorganizować wycieczki, zarówno rowerowe jak i autokarowe. Zakupiliśmy też

projektor multimedialny i mamy zamiar w okresie jesiennym urządzić wieczorki filmowe. W głowie jest jeszcze dużo pomysłów, a czy wszystkie uda się zrealizować, to czas pokaże.

Karol Niewęglowski

Gimnazjaliści z „Jedynki” w Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie

Od kilku lat Gimnazjum nr 1 im. Orłąt Lwowskich w Radzynie Podlaskim współpracuje z Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie.

Umowa partnerska z placówką została zawarta w roku 2015, a obecnie rozwija się przy nieocenionym wsparciu pana Pawła Pawłowskiego, dyrektora MSP oraz pracowników - Jacka Zagożdżona i Marcina Arbuza.

Na zaproszenie Bożeny Płatek, dyrektorki szkoły, pracownicy Muzeum wielokrotnie gościli w naszym mieście z okazji Dnia Patrona, a wystawy planszowe eksponowano w korytarzu głównym pałacu Potockich. Społeczność szkoły systematycznie poznawała i poznaje historię polskiego lotnictwa wojskowego, którego początki wiążą się z Orłętami, ze Lwowem i 1918r.

Tegoroczny wspólny projekt zrealizowany przy wsparciu Radzyńskiego Ośrodka Kultury to koncert „Orlęta dla Niepodległej”, któremu towarzyszyła wystawa planszowa Muzeum. Występy Orłąt - z dęblińskiego Ogólnokształcącego Liceum im. F. Żwirki i S. Wigury oraz Gimnazjum nr 1 pozostawiły miłe wspomnienia.

Kontynuacją projektu było zaproszenie grupy teatralnej, nauczycieli i rodziców do Dębina. Zgodnie ze zwyczajem gimnazjaliści złożyli kwiaty przy pomniku Bohaterskich Lotników Dęblińskiej Szkoły Orłąt, a następnie - gościnnie przyjęci przez przyjaciół w MSP - wysłuchali niezwyklej opowieści Marcina Arbuza o polskich pilotach - tych startujących z lwowskiej Lewandówki w latach 1918-1919, ale także o już legendarnych z Dywizjonu 302, 303, o niezłomnym Mirosławie Fericiu, Witoldzie Urbanowiczu, Zdzisławie Krasnodębskim, Stanisławie Skalskim.

Uczniowie podziwiali statki powietrzne na wystawie plenerowej. Wrażenie zrobił „Jagiello”, ciężki śmigłowiec transportowy Mi-6A. W 1976 roku przetransportował podwieszony pomnik Władysława Jagiełły z Gliwic do Krakowa i postawił go na przygotowanym cokole. Po zakończonej operacji nadano mu imię „Jagiello”.

Po wizycie w Muzeum Sił Powietrznych gimnazjaliści z Radzyna na teren jednostki zostali zaproszeni przez ppłk. Andrzeja Jaworskiego, dyrektora Liceum Lotniczego.

Bożena Płatek

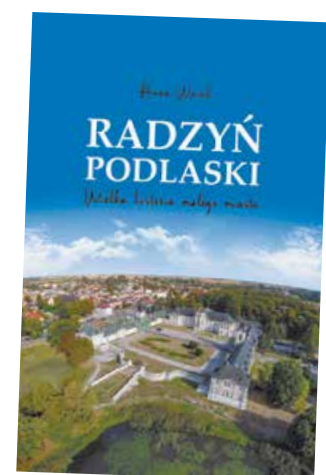

Wielka historia małego miasta

Serdecznie zapraszam Państwa na wieczór promocyjny mojej książki „Radzyń Podlaski. Wielka historia małego miasta”, który odbędzie się 13 czerwca o godz. 18.00 w Radzyńskim Ośrodku Kultury.

Będzie to na pewno okazja do podzielenia się z Państwem moją fascynacją naszym pięknym, historycznym miastem, zapewne również do Państwa ciekawych wspomnień i odkryć, które mogą się stać materiałem kolejnych artykułów.

Anna Wasak

OBCHODY 550-LECIA Radzyna Podlaskiego

Wszystkie imprezy organizowane w 2018 r. podporządkowane są tym obchodom. Ponadto przygotowaliśmy dwa punkty kulminacyjne tego jubileuszu. Będą to Dni Radzyna, które odbędą się w dniach 10-17 czerwca, a także Festyn Miejski w dniu 21 lipca.

W ramach Dni Radzyna, wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji oraz Miejską Biblioteką Publiczną im. Zenona Przesmyckiego, przygotowaliśmy następujące wydarzenia:

11 czerwca 2018 r. (poniedziałek)

10.00 - „Baśniowy Spacer”

(Miejska Biblioteka Publiczna im. Zenona Przesmyckiego w Radzynie Podlaskim)

18.00 - Promocja albumu pt. „Radzyna Podlaski. Nowy jest piękny, a stary - pełen tajemnic”

połączona z wystawą grafik starego Radzyna autorstwa Antoniny Bożym-Rotari (Pałac Potockich)

12 czerwca 2018 r. (wtorek)

10.00 - Finał Konkursu Wiedzy o Radzynie Podlaskim (Radzyński Ośrodek Kultury)

13 czerwca 2018 r. (środa)

10.00-15.00 - Wielkie Radzyńskie Warsztaty Fotograficzne (Radzyński Ośrodek Kultury)

17.00 - Seniorada 2018 (boisko trawiaste w parku miejskim)

18.00 - promocja książki pt. „Radzyna Podlaski. Wielka historia małego miasta” autorstwa Anny Wasak

(Radzyński Ośrodek Kultury)

14 czerwca 2018 r. (czwartek)

11.00 - Uroczysta Sesja Rady Miasta z okazji 550-lecia Radzyna Podlaskiego (Radzyński Ośrodek Kultury)

21.00 - Spotkanie „Radzyńskie Modrzewie - historia i legenda”

(teren trawiasty od strony północnej Pałacu Potockich)

15 czerwca 2018 r. (piątek)

od 10.00 - Radzyńskie Dni Fotografii (Pałac Potockich)

18.00 - Wernisaż wystawy upamiętniającej mieszkańców Radzyna,

którzy przeszli przez obóz na Majdanku (Galeria „Oranżeria” Radzyńskiego Ośrodka Kultury)

16 czerwca 2018 r. (sobota)

do 19.00 - Radzyńskie Dni Fotografii (Pałac Potockich)

10.00 - Dziecięcy Rajd Rowerowy (Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji)

17 czerwca 2018 r. (niedziela)

12.00 - uroczysta Msza Święta w kościele Świętej Trójcy

13.30 - odsłonięcie tablicy poświęconej 550-leciu Radzyna Podlaskiego

17.00 - koncert „Zakochani w Radzynie”

19.00 - tort 550 cm na 550-lecie Radzyna Podlaskiego

20.00 - recital Roberta Janowskiego

22.00 - pokaz fajerwerków

